

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Vse vsake štiri in polja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četrta leta 1-50 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druga tujerazpisna dežela 8 K. Če bi sam po mizi, plača na leto samo 5 K. — Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odgovora. — Če „Kotilniški klub“ dostavlja list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroska cesta šte. 5, sprejemna. — Za inserate se plačuje od enostopne pettvice za enkrat 24 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 16 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala namočila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsake pettvice 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

Slovenski in hrvaški politiki pri cesarju.

Cesar Karel je v ponedeljek, dne 21. t. m., ob pol 6. uri popoldan sprejel v Laksenburgu v posebni avdijenci načelnika Slovensko-hrvaškega kluba dr. Korošca in klubove člane dr. Kreka, vit. Pogačnika, Spinčiča in dr. Šusteršiča.

Natančnejšega poročila o avdijenci še nismo dobili.

Mira še ne bo?

Poročevalec lista „Daily Express“ je vprašal francoskega vojnega ministra Painlevéja, kako dolgo še bo trajala vojska. Painlevé je odgovoril z resnim izrazom: „Ni še videti nobenega konca.“

Francoski agitator za vojno Soulier je na nekem zborovanju v Kodanju izjavil, da se Francija že pripravlja za vojskovanje po zimi.

Tudi angleški ministrski predsednik Lloyd George je pred kratkim izjavil, da se je treba za vsak slučaj pripraviti za vojskovanje še tudi prihodnje leto, čeprav noče trditi, da bi ne bilo mogoče, da se že letos sklene mir.

Kakor je iz tega razvidno, še Francozi in Angleži nimajo dovolj z dosedaj prelito krvjo, ampak da še je treba vsaj eno leto nadaljevati grozno morijo. Ali na Francoskem in Angleškem res ni nobenih pametnih ljudi več, ki bi si upali nastopiti proti taki vojni besnosti? Ali ni na Francoskem in Angleškem nobenih katoličanov več, ki bi povzdignili glas za vrnitev ljubezni in spoštovanja med narodi? Nečloveško in nekrščansko sovraštvo se še torej naj nadaljuje vsaj eno leto! To so žalostni izgledi, a pripraviti se moramo tudi mi za zimo, ako sovražniki še nočejo poslušati pameti.

Naše žrtve za domovino.

Od Sv. Petra pri Mariboru se nam poroča: Sedaj, ko je prišlo več naših vojakov na dopust, da nam pomagajo pri delu po vinogradih in na polju in nam tako pomagajo pripraviti ljubi kruhek, ki ga že marsikateremu primanjkuje, se nehote spominjamo onih, katerih žalibog ne bo več nazaj. Dne 3. novembra 1916 je padel na soški fronti Marko Roškar iz Celestrine, star 26 let. V spočujnih bukovinskih Karpatih je zadela dne 29. novembra 1916 sovražna krogla Henrika Ferk. Imel je svoj dom pri Kocbekovih v Trčovi, ki so mu bili boljši, kakor lastna mati. Bil je velik prijatelj „Slov. Gospodarja.“ Ko je bil odločen za marš-stotnijo in se poslavljaj, je dejal: „Mene ne bo več nazaj in tudi o meni bo stalo v „Slov. Gospodarju“, da sem položil svoje mlado življenje (20 let) na oltar domovine.“ Le prehitro so se spolnile njegove slutnje. Na Tirolskem je zasul sneženi plaz 22 let starega Friderika Celcer iz Ložan dne 12. decembra 1916. V bolnišnici v St. Danijelu na Krasu je umrl na tifusu v 19. letu svoje starosti Leopold Somer iz Trčove in je pokopan na tamošnjem vojaškem pokopališču dne 30. decembra 1916. Dne 11. januarja 1917 je nagloma umrl v kliniški rezervni bolnišnici v Inostu Anton Bregant, pridni viničar gospe grofice Brandis v Celestrini in je bil pokopan na vojaškem pokopališču dne 13. jan. 1917. Na župnijskem pokopališču v Ravnici pri Gorici pa so djali k večnemu počitku Matija Gutsmandl, viničarja, ki se je ponesrečil dne 15. februarja 1917 pri razstreljevanju neke pečine. Zadel ga je kamen v glavo in ga tako močno ranil, da je čez tri ure izdihnil, spreviden s sv. zakramenti, svojo dušo. Bil je dober krščanski mož. Ravno na Velikonoč pa je pri Kronbergu na Krasu odtrgala italijanska mina obe nogi in glavo Martinu Maček. Bil je v 19. letu. Naj v miru počiva!

Od Sv. Jurija v Slov. gor. se nam piše: Ze tretjič v tej grozni vojski je zadela žalostna vest vrlo in krščansko družino Krampergerjevo v Spod. Gasteraju. Dne 1. maja smo dobili žalostno novico, da je sin Jakob izdihnil svojo dušo. Ze 18 mesecev je bil na tirolski fronti. Jakob je bil vrl mladenič in naročnik „Slov. Gospodarja.“ Svojo dušo je izročil Bogu ravno na dan svojega godu.

Dne 26. aprila je na italijanskem bojišču padel drugi sin Alojz spoštovane družine Možina na Turškem Vrh u. Dobil je strel v glavo. Bil je priden

in pokoren mladenič staršem in cesarju. Kaj rad je pisal svojemu očetu v Maribor, ki je tudi pri vojakih. Bil je zvest ud Marijine družbe in naročnik „Slov. Gospodarja.“ Šel je v boljšo domovino za svojim bratom Jožetom, ki je padel dne 13. julija 1916.

Prišla je žalostna vest k Mariji Snežni, da je v Pragi v bolnišnici umrl Jožef Zagler. Bil je že od začetka v vojski. V bitki v Karpatih je zmrznil v noge. Potem je odšel zopet na italijansko bojišče. Tam se je bojeval devet mesecev. Potem se je pa močno prehladil. Čisto oslabiljenega so spravili v bolnišnico. Po trimesečni bolezni je umrl dne 29. aprila. V najlepši dobi je moral darovati svoje življenje na oltar domovine. Kakor bi bil slutil svojo smrt, je še pred par dnevi prosil svoje rednike in starše odpuščanja vseh svojih slabosti. Bil je zelo priden in priljubljen mladenič.

Nepričakovano žalostna novica je zadela Slavičovo hišo iz Stanetinec pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Na južnem Tirolskem je žrtvoval svoje življenje Franc Slavič. Bil je pri domačem polku. Bojeval se je proti Srbom in potem proti Lahom na južnem Tirolskem, kjer ga je zadela krogla izdajalskega Laha. Dne 2. vinotoka 1916 se je preselil naš zvesti prijatelj v boljšo domovino, kjer ne razsaja vihar svetovne vojske. Bil je zvest izpolnjevalec svojih dolžnosti do domovine in cesarja ter priden katoličan. Zapušča ženo in nepreskrbljenega otroka. Dragi France! Veliko si pretrpel v tej solzni dolini, sedaj pa ti naj bo lahka tuja zemlja! Na svidenje nad zvezdami!

Iz italijanskega bojišča je došlo žalostno poročilo, da je tam daroval svoje življenje za domovino Ludovik Ašič, doma iz Laporja pri Slov. Bistrici. Padli je bil brat notarskega kandidata g. Ašiča. Bil je izvrsten pevec.

Vsem slovenskim žrtvam za domovino naj sveti večna luč!

Laška ofenziva.

Ze desetokrat so se dne 13. maja vrgli naši jugo. hodni sovražniki na Borevičovo armado, da bi jo predrli in si zadobili prosto pot v Trst in Ljubljano. Desetokrat je zatrepetalo srce vsakega Slovenca v razburjenem pričakovanju, kajti gre se za našo slovensko zemljo. Z notranjim razburjenjem pričakujemo tudi konca desete laške ofenzive proti branitel-

LISTEK.

Vojni spomini.

(Januš Golec.)

(Dalje.)

Ta za mojega konja in mene usodepolni prst je tudi polkovniku zažugal tako ostro, da je odšel le samo zmerjal in zabavljaj radi stanja ter čakanja, a nikoli več ni udirjal s sabljo po voznikih in topničarjih. Iz tega slučaja je razvidno, koliko se čeni v vojni življenje posameznika. Bil sem pri tej priliki po nedolžnem občutno kaznovan; korakal sem ono noč in naslednjega dne peš po gališkem blatu.

Okrog polnoči v oni noči je vendar razvozljaj nekdo vozal čakanja in stanja, premaknili smo se naprej. Odkazana nam je bila neusmiljeno dolga pot in priganjali so nas k hitrosti, češ, pri Radymno je obtičala cela ruska divizija v blatu, to moramo se-đaj zajeti.

Hodili smo gotovo nad 65 km brez oddiha in prestanka. Naše vrste so se redčile. Ljudje so onemogli vsled hoje, sibanji od blata in dežja, so cepali v občestne jarke. Bilo jim je vseeno, če tudi obleže do gela v blatu, naprej ni šlo, tudi s silo in priganjanjem ne. Častniki onemoglih tokrat niso tirali naprej, saj so se sami komaj tavajoče gibali in lezli.

Oberst je uvidel, da izgubi v blatu in cestnik jarkih ves polk, če še nadaljuje pohod na višje povelje. To pa moram priznati: Ta gospod je čutil z moštvo. Ko je videl, da se delajo tako mogočne vr-

zeli v tavajočih vrstah, je po 65 km hoda zavil na levo s ceste v prvo vas. Porazlezi smo se že vsi po selu in pocepali utrjeni po ležiščih, pa pridivijo na konjih častniki od divizije nad obersta:

„Regiment mora naprej na vsak način!“

Tokrat se je stari samozavestno postavil in obregnil:

„Jaz sem poveljnik regimenta, jaz bom znal razsoditi, ali je mogoče naprej ali ne!“

Gospodje so odrčali majajočih glav, mi smo pa mirno spavali v selu, dokler se ni odpočilo vse. S tem življenjsko potrebnim počitkom nismo v resnici prav nič zamudili, ampak se uverili: Počasi se tudi prav in daleč pride!

V času, ko smo mi nastopili tretji vojni pohod, je bolgarski general v ruski službi, Radko Dimitriew, naskočil z vso silo Przemysl. Slovitega generala, katerega je v balkanski vojni koval celi svet med zvezde sreče, se pa je v svetovni vojni držala povsod prav črna smola. V silovitem naskoku se je hotel polastiti najmočnejše trdnjave, a ta njegov naval je bil zelo krvavo in za Ruse porazno odbit. Sovražnik se je tokrat tako osmodil, da ni od tedaj nikdar več naskočil trdnjave. Ruska armada, do tedaj prav ponosno zmagovita v vseh bitkah, je pri Przemyslu ugriznila na trdi avstrijski oreh, ki ga ni mogla potreti kljub neštetim v boj pognanim množicam. Bridko presenečen vsled levje avstrijske odpore, je Dimitriew popustil Przemysl. Boječ se napada naše 3. armade, ki je hitela trdnjavi na pomoč, se je potegnil za Przemysl, se zakopal in čakal, da ga zopet mi napademo in naskočimo. Ruske prednje straže so se bile za časa oblege razpregle in porazlezele že daleč

pred trdnjavo. Te so se umikale brez resnih odpornih bojev do postojank glavne armade, ko smo se jim mi bližali. V blatu in po mlakužah jih je pa veliko obtičalo in teh smo na potu v tretjo bitko polovili in pozajeli mnogo. Za gališkim mestecem Radymno je obtičala v blatu več dni cela sovražna divizija. Naša pehota je to zaostalo krčelo še dohitela pravočasno, a naša artilerija ni mogla za nami. Po naravnih zadržkih ovirano, ni moglo naše topništvo odločilno potipati sovražnika. Rusi se imajo pač temu blatu zahvaliti, da so lahko za Radymno zgradili most in ušli preko Sana k svoji glavni armadi.

Spominjam se, da sem jezdil iz Radymna sam nazaj iskat naše kuhinje, ki so tudi neke gomazile po mlakužah. Pri tem pojezdu sem zadel na naše 15 cm težke havbice, katerih je tičala cela baterija v blatu. Mi smo jih pričakovali željno kot duše raja, da bi razstrelile ruski most, a zaman. Topničarji so brezposelno kurili krog po polju, konji pa bučili v blato vpreženi pred topove. Radoveden sem le vprašal ognjarja (Feuerwerker), ki se mi je zdel najbolj brihten:

„Kako dolgo pa že tičite tukaj?“

Mož mi je lepo odgovoril: „Jedno noč in jeden dan, pa ne moremo z mesta.“

Bili so v celem 4 težki topovi. Pred vsak top so bili vpreženi 4 pari konj, torej v celem pri vseh 16 parov. Stojč drug za drugim so se valjali po blatu in menda čakali čudeže iz neba. Pri pogledu na to dolgo vrsto pripreg mi je nehote ušel zaničljiv smeh in svetoval sem:

„Pri nas doma ve zadnji voznik, da, če ne morejo potegniti 4 pari, bo pa zmoglo tvor 6 ali 10 pa-

jem naše zemlje, toda pričakujemo konca obenem tudi s trdnim zaupanjem, da bodo naši junaki, kakor že devetkrat, tako tudi še sedaj desetkrat ostali zmagovalci nad besnim sovražnikom. Bog in junaška sreča naj spremljata slavno Boroevičovo armado tudi v deseti ofenzivi!

Cesar Karel sam je dne 18. t. m. obiskal Boroevičovo armado, da ji pokaže, kako vladar in ljudstvo sočustvujeta z velikim trpljenjem naših braniteljev in jih spremljata z najboljšimi željami za njihovo popolno zmago.

Boji so se razvijali tako:

Dne 15. maja.

Dne 15. maja deseta soška bitka po ljutosti in srditosti bojov ni prav nič zaostajala za prejšnjimi. Zopet so Italijani v gostih vrstah navalili svoje množice proti našim postojankam in čeprav so vse svoje napore tako v pehotnem kakor v topniškem oziru v nezaslišani meri povišali, niso mogli preprečiti, da je tudi peti dan sedaj divjajoče soške bitke končal s polnim vspehom avstrijskega orožja. Naša pehota, ki je v boju moza z možem pokazala, da je daleč nad Italijani, je zopet zvršila občeudovanja vredna junaštva. Kakor prejšnji dan, so tudi ta dan Lahij med Plavi in Kanalom poskušali priti na levi breg Soče. Njih poskusi so se izjalovili in celo tam, kjer se jim je z najtežjimi žrtvami posrečilo na čisto ozkem prostoru ustaliti se na tostranskem bregu Soče, je drzen nastop naše pehote onemogočil vsako razširjanje. Odsek Plave—Zagora je bil tudi včeraj cilj močnejših italijanskih navalov, ki so posamezne skupine sovražnika na ozkem odseku na Kuku začasno privedle v dele naših jarkov, od koder so jih pa naši takoj zopet vrgli ven. Prav tako so se izjalovili ponovni sovražni napadi proti Sveti Gori in Sv. Gabrijelu. Na višinah vzhodno od Gorice so se vsled sijajnega zadržanja in posnemanja vrednega skupnega delovanja naših čet izjalovili vsi napori. Desetkrat so napadli Italijani brez vspeha. Na Kraški planoti je sovražnik svoje napade vnovič naperil proti Fajtem hribu. Naša artilerija je, najkrepkejša podpirana od letalcev, vnovič onemogočila laškim množicam izpad iz njihovih postojank.

Dne 16. maja.

Ta dan nove soške bitke je jasno pokazal namero Italijanov, da za vsako ceno vtisnejo naše postojanke v odsek Avče—Kanal, nato Plave—Solkan, kakor tudi severovzhodno in vzhodno od Gorice. V odseku Plave—Kanal Italijani kljub vsem naporom niso mogli svojega položaja zboljšati. Vsako razširjanje je bilo preprečeno. Vsi poskusi sovražnika so se izjalovili ob hrabrosti in vstrajnosti naših čet, ki so nasprotnikom vsak uspeh, ki so si ga z najbolj krvavimi žrtvami priborili, v srditih protisunkih zopet iztrgale. Slika boja se je neprestano menjavala. Kdor je bil pravkar še napadalec, je bil takoj zopet potinjen v vlogo branilca. Po noči je divjal boj, ki

ga je bojeval mož proti možu z bajoneti in ročnimi granatami; uspeh dneva pa je bil naš: Postojanke na višinah, za katere so se vroče borili, so ostale v naših rokah. Ko je bila z nočjo italijanska pehota utrujena, je pričela na celnem odseku streljati njihova artilerija z najtežjim ognjem. Na višinah vzhodno od Gorice se od Solkana do Vrtojbe niso nič manj srdito bojevali. Na eni ali drugi točki se je posrečilo sovražni skupini vdreti v naše prednje jarke, ali takoj jih je protinapad pognal zopet ven. Tu so Italijani zastavili nekaj svojih najboljših čet, med njimi tudi brigado *Malina*, kateri je pa dunajski črnovojtnski bataljon, stotnik Sonnewend, zadal občuten poraz. Ta brigada je v junaškem navalu prišla v naše prednje jarke. Dunajčani so jo pa znali prevladati, jo vrgli zopet iz postojank in ji poleg tega odvzeli okrog 400 vjetnikov. Še le noč je napravila konec boju. Na Kraški planoti je naš izborni artilerijski ogenj sovražni pehote onemogočil izpad iz njihovih strelskih jarkov.

Dne 17. maja.

Sovražnik je naperil dne 17. maja svoje glavne napore proti odseku Avče—Kanal in je tam zastavil svoje najmočnejše množice. Dva dni se je srdito borilo za postojanke v celnem tem odseku. Vedno zopet so naše čete Italijane, kjerkoli so se skušali vgnezditi v naših jarkih, vrgle nazaj. Končno je sovražnik mogel obdržati goro Kuk (vzhodno od Zagore), ali naše čete, nezlomljive v svojem pogumu in vstrajnosti, so se ustalile neposredno pred svojimi popolnoma izravnanimi jarki in potegnile nadaljnemu napredovanju italijanskih napadov močan zapah. Pri Sv. Gori Italijani niso prišli niti za korak naprej. V goriškem odseku so nas Italijani skušali presenetiti, ali naše čete so skrbno čuvale in Italijani so tudi tu brez vspeha navalili. Ko se je stemnilo, so izpadli, ne da bi njihova artilerija oddala kak strel, v prav gostih množicah iz svojih jarkov; naš ogenj jih je takoj pognal nazaj. Na Kraški planoti je italijanska pehota le malo nastopala. Tudi artilerija je le zmereno delovala.

Dne 18. maja.

Ta dan se je v krvavi soški bitki posebno prslavilo naše črnovojtništvo. V družbi z drugimi vojaškimi oddelki so naši črnovojtniki v odseku Avče—Solkan odbili sovražne napadalne množice, ki so napadale tudi ta dan z veliko ljutostjo. V najhujšem ognju smo v protisunkih vrgli sovražnika vedno nazaj in preprečili Lahu nadaljno prodiranje. Letalci so naši artileriji in infanteriji vrlo pomagali. Tesno ob vzhodni strani gore Kuk, pri Vodica (južno od Kuka), pri Sv. Gori in na gori Sv. Gabrijela se je bila izredno ljuta bitka. Zmagali so naši! Vse postojanke so ostale v naši posesti. Lahij so imeli grozne žrtve. Pri Gorici so Lahij poskusili z isto zvijačo kot prejšnji dan: Nenadoma so goste infanterijske množice pričele napadati brez artilerijskega ognja, a zopet brez vspeha. Na Krasu samo živahen artilerijski ogenj.

rov. Izprezite krampe od drugih topov in izvlecite z vsemi najprej jednega, potem drugega itd. Če tega ne storite, boste še na sodni dan tičali tukaj na tem mestu.

Mož je presenečen po tem nasvetu, ki je bil o tročje umljiv samosebi, zadovoljno pokimaval in ga res hotel takoj izvesti.

Črna kuga! Ko sem jaz razkladal ognjarju ta načrt, stal je tik za menoj poveljnik te baterije, mustačast in grdogled stotnik. Komaj sem izrekel svoje dobrohotne mnenje, me je že surovo nahrulil:

„Kako pri vseh strelah se pa predrznete vi še mlečnozobi fantek, zapovedovati z mojo baterijo? — Glejte, da se mi izgubite k vragu, če ne vam bom pa hitro nasul popra pod pete!“

„Nehvaležnost je plačilo tega sveta.“

Ta rek sem še zabrusil mustačarju pod nos in pognal konja.

Ko sem se vračal proti večeru nazaj, topov ni bilo več v blatu. Lemberški topničarji so vendar le posneli moj nasvet. Kolikokrat sem imel priliko spoznati v vojni, da ima kmetski fant več zdrave pameti nego prav nadut dostojanstvenik, ki razpolaga puhlo-trhle pameti raz mogočnega stolca nespametno in brezvestno s tisoči človeškega in živalskega življenja. Več kot pamet vredna je sreča, četudi je zaplankana glava! To je geslo vojne usode.

Na večer že omenjenega dne sem se vrnil nazaj k polku, ki je bil nastanjen po hišah in bajtah v Radymnu. Naši pionirji so kupili nekaj prašiča in so si ga hoteli zasluženo privoščiti. Pa svinčje ima ščetine, kako ga oharati brez vrelega krova? Fantje so premostili ta jarek pomisleka na priprost način. Napulili so kopec slame, jo užgali in na plamenu smodili prašičje ščetine. Celo početje ni trpelo dolgo, a dovolj, da nas je spasila po visoko plamteči slami sovražna artilerija. Pionirji so palili ščetince na dvorišču hiše, kjer sva bivala midva s Franciom. Imela sva snažno sobo in prav prijazno zgovorno govorinjo. Dobra ženica nama je iz gostoljubnosti zapekla. Ker pa niso v peči že dolgo netili, se je močno kadilo in odprl sem okno, da bi se odkadil dim. Gazdarica mi je prinesla celo zbirke raznih škatul in zavojčkov, ki so jih pustili ruski častniki, ki so še v

minuli noči nočevali pri njej. Prav z zanimanjem sem brskal po teh ruskih ropotijah, radoveden, ako bom iztaknil kako mazilo zoper ušjo golazen. Francel se je podil nekje po dvorišču, kjer so njegovi pionirji osmojaki svinčje.

Rusko topništvo, opozorjeno po ognju, je začelo sipati šrapnele v našo bližino v času, ko sem z vso vneto iskal mišji strah. Šrapneli so škropili svinčenko po našem dvorišču; pionirji so se poskrili z napol posmojenim prašičem. Francel je prihluil za odprto okno najine sobe motril mene od zunaj. Dobro je zapazil, kako sem se nemirno zganil pri razpoko vsakega šrapnela. Nagrabil je na dvorišču peska, ga zavil v papir in se postavil na prežo pod odprto okno tako, da ga jaz nisem videl. Zapisknilo je po zraku, se razpočilo prav blizu in v tem trenutku mi je zafatil navihane v papir zavito peščeno kepo v glavo.

Križ božji! Zakričal sem kot na smrt zadet, omahnil s stolca in se zakotalil pod posteljo. Pri nečloveškem kriku je pokurilo vse bliskoma iz hiše in le Francel se je škodoželjno posmihal pod oknom. In ta njegov krohot me je v toliko zbrihtal, da sem začel otipavati glavo. Cela je bila, bolečine nisem čutil, še krvavel nisem. Pobulil sem izpod postelje, moje oči so zagledale po tleh mesto svinca prav drobčen pesek in raztrgan papir.

Vse mi je bilo jasno. Prestani strah je zdaj nadomestila sramota, ki sem jo duševno užival, ko sem izmotaval izpod postelje. Kot Boga sem omoleđoval Francela, naj molči, naj ne trobi okrog za me tako mučno-sramotnega dogodljaja. Obljubil je, a še to med posmehom. Pri prvi priliki pa je razobnal med tovariše več nego je bilo res. Kaj sem hotel? Režal sem se sam pri vsakdanjem pikanju in namigavanju, s tem sem še najprej potlačil in pokopal — strahopetni pobeg pod posteljo.

Drugega jutra po zadetju peščenega šrapnela sem odjezdil z dvema stotnikoma in nekaj jezdecov preko Przemysla v vas Darowice, da preskrbimo tam za polk prenočišča. V Przemyslu smo se ustavili, da obedujemo. Mesta, kar se tiče življenja in prometa, nisem več spoznal. Ta kratka, prva ruska obloga je mesto v življenjskem oziru predrugačila. Vladovala so

Dne 19. maja.

Osmi dan bitke pri Soči so bili Italijani težko poraženi. V prostoru pri Log-Bodrež, kjer se jim je posrečilo dne 14. maja, da so vrgli oddelek čez Sočo, so morali ta ozek kos zopet izprazniti, ki so si ga bili priborili z najbolj krvavimi žrtvami. Naše topništvo je zrušilo gnezda Italijanov v tem odseku, in pregnalo sovražnika zopet na desni breg. Italijani so napeli vse sile, da bi se bili tu držali in da bi bili svoje postojanke izpremenili v utrjeno mostišče. Poizkušali so z brodom prepeljati čez Sočo vedno nova ojačenja. Na prehodno mesto so naši osredotočili topovski ogenj; sovražnik je tam brez vsake koristi žrtvoval mnogo ljudi. Naše strelske črte so tako obkolile oddeleke, ki so se bili vgnezdili na levem bregu, da jim ni bilo mogoče se razširiti. Tako zagazdeni in izročni učinkujočemu ognju našega topništva, ni preostalo Italijanom, da se izognejo popolni uničbi, nič drugega, kakor da so se morali umakniti na desni breg Soče. Naša pehota, ki se je trdno držala sovražnika, je takoj planila za njim in mu je iztrgala še vjetnike. Tako se je končalo borenje v tem odseku, ki spada med najlutejše in najtrdovratnejše boje v celi velikanski bitki s sijajnim vspehom našega orožja. Dopoldne sta se v prvi vrsti bojevali obe topništvi; italijansko topništvo je zaman poskušalo, da bi premagalo našo artilerijo. Dobili smo tu nadvlado. Italijanska pehota je nastopila še le okoli 3. ure popoldne na nasok. Njen sunek je bil v prvi vrsti namenjen višinskim postojankam pri Vodica, a se je razbil v združenem ognju naših topov, strojnih pušk in pehote. Na obeh straneh ceste v Rožno dolino smo tudi odbili napad Italijanov v boju moza z možem. Osmi dan desete bitke ob Soči je zopet stal Italijane le nove žrtve in niso niti koraka napredovali.

Dne 20. maja.

Uradna in druga poročila slavijo ta dan pred vsem mariborske črnovojtnike. Naši ožji rojaki so imeli glavno zaslugo pri tem, da se Lahij bili premagani in vrženi nazaj. Boji so se ta dan sledeče razvijali: Glavni sunek je bil naperjen na naše postojanke v prostoru Vodice—Sv. Gora. Na drugih točkah ni bilo tako ostrih napadov. Borba za Sveto Goro je silno težka in čez vse ljuta. Sovražnik je bil v veliki premoči. Pred razvalinami svetogorskega samostana, tam blizu, kjer počivajo telesni ostanki slovenskega kardinala in našega slovensko-štajerskega rojaka dr. Missia, so se bili najostrejši boji že od ranega jutra. Na to točko je sovražnik osredotočil ogenj vseh svojih lahkih in težkih topov v ozadju. Sovražni bobneči ogenj je bil tako silen, da so bili naši strelski jarki popolnoma porušeni, zasuti in izravnani. Prvi infanterijski napad se je takoj zrušil v našem ognju. Pri drugem se je Lahom posrečilo blizu svetogorskega samostana vdreti v naše jarke, naši vrli mariborski črnovojtniki pa so jih v bajonetnem jurišu vrgli krepko nazaj. Popoldne je delovala artilerija, ki je Sveto Goro na gosto obsipavala z uničujočimi granatami. Ko je nastopila tema, se je pričel splošen infanterijski napad v prostoru

tedaj v trdnjavi skoro iste razmere, kakor dandanes pri nas po velikih mestih. Nikjer nismo dobili nič za zob, tudi za drag denar ne. So nas pač odslavljali s tem, da nimajo, da so vse pojedli in porabili v času obloge. V vojaškem kazinu smo izbrali prav skromno kosilce, ki je potisnilo vsaj za silo kruleči želodec narazen.

Po obedu smo jo mahnil v židovsko slaščičarno, kjer smo si hoteli po gališki navadi pomazati svoja grla. Konje so nam stražili vojaki na cesti; obema stotnikoma in meni je žid toliko potegnil navzgor na trgovini zastrita vrata, da smo zlezli po štirih v prostore. Se ne smem pritožiti, zoper želo nam je dal, karkoli je kateri pozelel. Nas je dvorilo nad 6 uslužbencev. Moja dva tovariša je začel alkoholni duh malo okajati. Postala sta gostobesedna in zahtevala od žida, da jima mora prodati par steklenico za na pot. Pri tej zahtevi pa se je mož odločno uprl in odklonil, češ: Nas je itak pustil v trdnjavo kljub zelo strogi prepovedi od trdnjavskega poveljništva. Na pot nam ne more dati prav ničesar, sicer ga vojaška oblast denarno kaznuje ali celo prepodi iz mesta. Kdo je verjel temu čifutskemu jadikovanju?

„Lažeš, goljuf“, sta ga nahrulila tovariša, „če ne daš zlepa, boš pa s silo!“

S sabljami sta porožljala. Žid je ves preblede-no-prestrašen pošepnil pikolu:

„Polica!“

Čeravno šepetajoče izgovorjeno, smo razumeli vsi trije. Ni se utegnil poslušni pritlikavec izvesti gospodarjevega povelja, je že eden od tovarišev prismoil staremu tako zaušnico, da se je zakotalil pod mizo (1).

Na lice trušča so privreli še drugi uslužbenci, hoteč braniti gospodarja. Tovariša sta vsakega pošteno naklestila in povrh še neprestano klestila po starem židu, ki je ječal in vikal pod mizami in stolci. Jaz sem sedel čisto nepristransko na mizo in si ogledoval komedijo in žaloigro ob enem. Ali vam ni pobral pritlikavi pikolo pogumno nekje precej težko pručico, se mi priplazil po prstih za hrbet in me česnil po glavi, da se mi je posvetilo na stotine solne.

(Konec prihodnjic.)

Vodice—Sveta gora. Pri Vodicaх je sovražnik sicer vdrl v posamezne järke, a je bil zopet vržen nazaj. Na celi črti smo ostali zmagovalci. Lahom so se njih namere popolnoma izjalovile.

Dne 21. maja.

Po neprestanih sedemdnednih infanterijskih bojih je v pondeljek, dne 21. maja, na severnem delu soške fronte nastopil odmor. Lah je sprevidel, da ne more zlomiti našega vstrajnega odpora in ne more naprej. Samo vzhodno od Gorice so Italijani še poskusili s sunkom, katerega pa so naši z lahkoto odbili. Pri Grazinu je naša napadalna četa privedla iz italijanskih jarkov 1 častnika in 36 mož kot vjetnike. Sovražnik je v svojih brezvspešnih napadih imel grozne izgube. Sedaj morajo Lahi vračati svoje rane in izpopolniti svoje hudo razredčene zbornice. V prednjih italijanskih vrstah se opaža živahno delovanje. Vidi se, da se Italijani pripravljajo na nove boje. Naša artilerija jih pridno moti pri njih delu. Na Krasu postaja artilerijski boj vedno hujši.

Borba za goro Kuk

Vzhodno od Zagore leži 611 metrov visoka gora Kuk, ki je bila dokaj važna postojanka med Gorico in Tolminom. Italijani so se zakleli, da hočejo dobiti to postojanko v svojo last, naj stane, kar hoče. Cele tedne in mesece so na zahodnem pobočju gore vrtali pod zemljo in delali podzemne hodnike. Avstrijska posadka na Kuku je razločno slišala, kako so Lahi ob vzhodu Kuka tolkli pod zemljo. Položaj pa je bil tak, da je našim bilo nemogoče preprečiti italijanske predpriprave. Lahi so takoj ob začetku desete ofenzive navalili z vso artilerijsko in infanterijsko močjo na goro Kuk. Celih pet laških ogromnih kolon je od 13. do 18. maja neprestano noč in dan napadalo naše postojanke na Kuku. Borba je bila grozovita in krvava, kakor je menda ne pomni zgodovina. Laški vjetniki pripovedujejo, da so potočki onstran gore Kuk bili napolnjeni z laškimi mrličji, a v potočkih ni tekla voda, ampak kri laških žrtev. Na tisoče in tisoče Lahov je žrtvovalo na zahodnem pobočju gore svoje življenje. Ko je dne 18. maja bila obramba gore vsled groznega bobnečega ognja in razstreljenih jarkov nemogoča, so jo naši prepustili sovražniku in se ustalili v dolini tesno na vzhodni strani gore.

Italijani izgubili že nad 100.000 mož.

Vojaški strokovnjaki švicarskih listov pišejo, da so Italijani v deseti soški bitki do sedaj izgubili nad 100.000 mož. Italijanske železnice prevažajo samo le ranjence in vojno gradivo.

Laški cilji.

Lahi si v deseti soški bitki niso izbrali Kraške planote ali hribov vzhodno od Gorice za svoje glavne napade, ampak prostor severno od Gorice, med Solkanom in Tolminom, tam, kjer napravi Soča močen ovinek proti zahodu. Izgnili so se tudi vpada v Vipavsko dolino južnovzhodno od Gorice, ker so najbrž vedeli, da je ta dolina za nje nastavljena past. Lahibiradi na črti Solkan—Tolmin predrli naše vrste in prodiralina prej ter tako prišli našim četam v Vipavski dolini in na Krasu za hrbet. Kadornji se menda zdi, da bi mu na ta način bilo lažje priti v posest Trsta, kakor pa če bi butal z vso silo ob kraške pečine. Pa ne bo šlo ne na ta, ne na drug način!

Žalostna obletnica.

V sredi med najsrdečjšimi boji desete bitke — slavijo Lahi dveletnico svoje nezvestobe. Dne 23. maja 1915 je Italija napovedala Avstriji vojsko. V dveh letih neprestanih bojov so Lahi izgubili nad 600.000 mož. Pridobili pa so za te ogromne žrtve na Krasu 9½ km ozemlja, pri Gorici pa so se pomaknili od meje samo za 4—5 km. Naše nove postojanke pri Gorici so oddaljene samo 1500 m od goriške trdnjave. Dalje proti severu pa je pridobitek naravnost skromen.

Pomorska bitka v južni Adriji.

V noči dne 15. maja je trčil oddelek avstrijskega vojnega brodovja v Otrantski morski ožini v južni Adriji na oddelek sovražnih ladij ter uničil 1 italijanskega rušilca, 3 trgovske parnike in 20 oboroženih stražnih parnikov ter vjel 72 mož angleške posadke. Na povratku so imele naše vojne ladje celo vrsto srditih bojov s trikrat močnejšim sovražnikom. Na dveh sovražnih rušilcih je izbruhnil požar, ena angleška križarka je bila potopljena, dve sta pa bili zadeti z bombami. Vse naše vojne ladje so se polnoštevilo vrnile kot zmagovalke. Naše izgube znašajo samo 15 mož.

Cesar se je brzojavno zahvalil admiralu. Njegovu in vojni mornarici za ta junaški čin naše vojne mornarice in je odlikoval Njegovana z redom železne krone I. vrste z vojnim okrasom.

Na drugih bojiščih.

Na ruski fronti razun artilerijskega ognja na posameznih odsekih nobenih posebnih dogodkov. — Tudi na rumunskem bojišču mir. — Četverosporazum, zlasti Lahi želijo, da bi Rusi tudi pričeli

z ofenzivo proti nam, dosedaj pa se še Rusi in Rumuni niso dosti zmenili za laške želje.

Na macedonskem bojišču razen artilerijskih bojov nobenih važnejših podvzetij. Vsled velikih izgub in nevspehov Sarraillove armade v zadnji ofenzivi baje namerava general Sarraill odstopiti.

Na francoskem bojišču vroči boji pri Arrasu, kjer napadajo Angleži nemške postojanke, in napadi Francozov v zapadni Šampanji severno od mesta Reims. Na ostalem delu fronte zlasti ob reki Mozi hudi artilerijski boji. Angleško-francoske izgube so bile v letošnji pomladanski ofenzivi tako velike, da je vsa severna Francija kakor ogromna vojaška bolnišnica.

Na turških bojiščih razen majhnih spopadov med Rusi in Turki na kavkaški fronti nobenih posebnih vojnih dogodkov.

2.772.000 ton potopljenih.

Od začetka poostrenega podmorskega boja do sedaj so P-čolni, kakor se uradno poroča iz Dunaja, potopili skupno 2.772.000 ton sovražnih in nepristranskih ladij, od teh 1.707.000 ton angleških ladij.

Dva nova sovražnika Nemčije.

Dve srednjeameriški državi sta zopet prekinili svoje zveze z Nemčijo in sicer ljudovladi Honduras in Nicaragua. Obe sta obljubili Zedinjenim državam, da hočeta dati svoje vojaštvo, svojo mornarico in svoje vojno gradivo na razpolago za boj proti Nemčiji.

Dogodki v Rusiji.

Rusija ima novo ministrstvo. Predseduje mu dosedanji predsednik knez Lvov. Vojni minister Gučkov in zunanji minister Miljukov sta radi nesoglasja z delavsko-vojaškim odborom odstopila. V ministrstvo je vstopilo več socialistov. Zunanji minister je postal 30letni milijonar Tereščenko, vojni in mornariški minister pa socialist Kerenjski. Nova vlada je podala izjavo, v kateri pravi, da je sicer proti vsakemu posebnemu miru, a hoče delovati za splošni mir brez zemeljskih pridobitev in brez vojne odškodnine. Obenem povdarja, da se hoče vojskovati z Nemčijo, da razbremeni Francoze in Angleže na zahodnem bojišču. V državi hoče vsepovsod dati ljudstvu pravice. Sklicati hoče čimprej ustavodajno skupščino, ki bo določila bodočo obliko vlade. — Angleži so baje zasedli s 4000 možmi največje rusko pristanišče v Lednem morju, Arhangelsk, Japonci pa železniško križišče v Mandžuriji Karbin. Če je ta vest resnična, osvetljuje nadzorstvo Anglije in Japonske nad Rusijo, katero hočejo, če bo treba, s silo prikleniti na četverosporazum in njegove vojne cilje.

Razne politične vesti.

Hrvatsko-slovenski poslanci dr. Korošec, dr. Krek, profesor Spinčič in dr. Susteršič so bili v torek, dne 22. maja, na posvetu pri ministrskem predsedniku grofu Clam-Martinicu. Naši poslanci so ministrskemu predsedniku obrazložili naše pritožbe in zahteve hrvatskega in slovenskega naroda. Clam-Martinic je glede na delovanje državnega zbora izjavil, da si vlada želi nujne rešitve državno-zborskega poslovnika. Vlada bo predložila zbornici celo vrsto socialnopolitičnih in finančnopolitičnih načrtov, ki so zelo važni ter zahtevajo, da jih zbornica nujno reši. Vlada polaga veliko važnost na to, da se bo zbornica bavila z vprašanji o ljudski prehrani. Predložila bo zbornici tudi začasni proračun. Ob tej priliki se bo lahko obširneje razpravljalo o političnih vprašanjih. Ministrski predsednik je povdarjal izvanredne razmere, nastale vsled vojske, ter izrazil upanje, da bo zbornica uvaževala te razmere. Državni zbor bo imel v sredo, dne 30. t. m., svojo prvo sejo. Ni še gotovo, kdo bo postal zbornični predsednik. Poljaki so postali zadnji čas Nemcem in vladi nezvesti in so stopili v opozicijo. Če se bo to poročilo dejansko uresničilo, Poljaki ne bodo glasovali za dr. Groso kot zborničnega predsednika. Državni zbor bo v prvih sejah po volitvi predsednika razpravljaj o raznih vladinih naredbah, izdanih s pomočjo § 14, vršila se bo proračunska razprava, volile se bodo delegacije ter se bo podaljšala doba poslanskih mandatov. Stranke in klubi imajo te dni seje, sestanke in se pogajajo z vlado.

Gospodskazbornica je sklicana za dne 30. maja ob 4. uri popoldne.

Hrvatski sabor bo zopet začel zborovati dne 5. junija. Od srede meseca marca, ko je bilo zasedanje prekinjeno, ni bilo v saboru nobenih sej.

Ogrski ministrski predsednik grof Tisza, ki se je z železno roko več let boril s svojimi političnimi nasprotniki, t. j. z opozicijo v ogrskem državnem zboru, je pred padcem. Včerajšnja poročila iz Dunaja in Budimpešte pravijo, da je grof Tisza predložil cesarju svoje predloge glede spremembe volilne pravice na Ogrskem. Ker opozicija ni zadovoljna s Tiszovimi prenosovami in torej ni upanje, da bi pod Tiszovim vladanjem prišlo do miru med ogrskimi po-

litičnimi strankami, je Tiszovo stališče močno omajano in prerokuje se, da bo Tisza odstopil. Na njegovo mesto bo baje prišlo ministrstvo, v katerem bo zastopana tudi opozicija. Celo Tiszovo ministrstvo je sklenilo, da poda ostavko.

Naš zunanji minister grof Černin se je mudil te dni v nemškem glavnem stanu, kjer so se vršila važna posvetovanja glede nadaljevanja vojske, o mirovnih pogojih in o poljskem vprašanju.

Nemški državni kancelar Bethman-Holweg je v sredo, dne 16. maja, v nemški državni zbornici imel govor, v katerem je povdarjal, da se nemška vlada ne more izjaviti za sklepanje miru pod pogojem, da se mora odpovedati zemeljskim pridobitvam in vojni odškodnini; pripravljena pa je skleniti z Rusijo mir. Ker četverosporazum ne ugoditi nemškimi mirovnim ponudbam, bo Nemčija nadaljevala vojsko do popolne zmage.

Poljaki vedno glasneje zahtevajo svojo državno neodvisnost. V Poljskem kolu je kakor poroča „Głos Naroda“, poslanec Glombinski stavil predlog, ki zahteva združeno svobodno Poljsko s prostim dohodom do morja. To se pravi: Poljaki zahtevajo, naj se vse dežele, kjer prebivajo Poljaki, torej tudi deli Avstrije in Nemčije, združijo v poljsko kraljestvo. Za kralja si Poljaki želijo avstrijskega princa — najrajši nadvojvoda Karla Štefana, ki je sedaj star 57 let, in je brat nadvojvoda Friderika in Evgena. Poljske želje in zahteve po svobodi postajajo vedno glasneje.

Na Pruskem bodo baje odpravili razlaštilni zakon, po katerem so se Poljakom smela posestva „zakonitim“ potom odvzeti in prodati Nemcem. Vlada bi si rada pridobila naklonjenost Poljakov, zato skuša odpraviti vse nasilne naredbe proti poljskemu narodu.

Pritožbe kmetskih živinorejcev.

Maribor, 22. maja 1917.

Preteklo nedeljo, dne 20. maja, se je pri „Gambriu“ vršilo veliko zborovanje živinorejcev iz celega mariborskega političnega okraja. Bilo je gotovo krog 200 najodličnejših kmetskih mož; celo iz lipniškega in ptujskega okraja so prišli. Zborovanje je otvoril in vodil okrajni komisar dr. Krammer.

Najprvo sta govorila odposlanec cesarske namestnice dr. Buchta in ravnatelj živinske vnovčevalnice Schneider. Gospoda iz Gradca sta opisovala zbranim živinorejcem potrebo rekviriranja živine in obljubila, da hočeta želje in pritožbe naših živinorejcev na višjem mestu priporočati v ugodno rešitev. — Za Schneiderjem je dobil besedo urednik Zebot, da, naprošen od slovenskih živinorejcev, pojasni razne pritožbe glede rekviriranja živine. Med splošnim odobravanjem je naš urednik slovensko govoril približno tako-le:

Rekviriranje živine v naši državi ni enakomerno razdeljeno. Na Češkem, na Nižji in Gornji Avstrijskem, na Moravskem in na Ogrskem se oddaja mnogo manj živine kot pri nas. Ogrski sploh pravzaprav ne vedo, kaj je rekviriranje živine. Zahteva naših kmetov je, da naj veljajo za vse jednake dolžnosti. Naši fantje in možje se morajo ravno tako boriti za domovino kakor drugi, če se ne bolj; zakaj torej v gotovih ozirih taka razlika?

Glede rekviriranja živine na Stajerskem, posebno v slovenskem delu dežele, se sliši vsak dan več pritožb. 1. Mesta Maribor, Gradec, Celje in Ptuj so radi svoje lastne uprave (avtonomije) izvzeta od rekviriranja. Meščanom ni treba oddajati živine (Splošni klici: Škandal! Kje je pravica? Velik nemir.). V mestih je na stotine glav živine, ki bi se lahko rekvirirala. Meščani lahko svojo živino debelijo kakor hočejo in jo celo pod roko prodajo. (Razburjenje.) Graščaki se tudi skušajo na vse mogoče načine izogniti oddaji živine. Govornik je tu imenoval celo vrsto graščakov, n. pr. milijonarja Scherbauma itd. Scherbaumov oskrbnik ima vedno vse polno izgovorov in le redkokrat se zgodi, da pride živina iz Scherbaumovega hleva na oddajni prostor ali pod mesarjevo sekuro. Scherbaum je celo dobil za svojo živino 1½ vagona sena, on je imel še nedavno v Šmiklavžu pri Mariboru 6100 kg otrobov, kmet pa jih le s težavo dobi. — Pri graščinah je živina proti oddaji zavarovana še tudi na razne druge načine. En tak slučaj je, da se graščakova živina vpiše kot plemenska čreda („Herdvieh“) v posebno knjigo. Nakupovalci nimajo pravice do te graščakove živine. (Klici: To je škandal!) Naša kmetska zahteva je, da se naj take graščakove predpravičee odpravijo. (Klici: Se morajo odpraviti!)

V bodoče se naj da kmetskim živinorejcem tudi pravica, da bodo soodločevali, koliko živine, katera živina in po kaki ceni se naj odda. Po občinah se naj sestavijo odbori, v katerih naj ne bodo samo le župan in njegovi prijatelji, ampak tudi drugi, posebej manjši posestniki, kateri se bodo med seboj zedinili, katera živina se lažje utrpi, katera ne. Ti odbori naj tudi nadzorujejo, ali se živina graščakov v isti meri rekvirira kot kmetska živina. V prevzemne komisije, ki določajo cene in razvrščajo živino, se

naj pošljejo tudi kmetje, a ne samo mesarji. Za mesec junij se naj rekviriranje kmetijske živine ustavi, ker je živina vsled zelene krme in velikega dosedanjega dela silno mnogo izgubila na teži. Za to dobo se naj rekvirira živina v mestih in v graščinskih hlevih.

Kmetijski živinorejci se pritožujejo, da dobijo izkupiček za oddano živino od vnovčevalnice izplačan še le po več tednih (8–12 tednov). Ako hoče kmet kupiti za oddane težke vole mlajše, nima denarja. Če kmet ne plača davka, pride eksekutor, če ne plača hranilničnih obresti, pride advokat z računom. Kmet, ti pa le čakaj na denar! To ni prav! Gospod Schneider se je izgovarjal, da v uradu ne morejo tako hitro delati. Kmetje pa pravimo: V pisarni graške vnovčevalnice je dovolj uradnikov in uradnic. Naj delajo malo hitreje. Kmet tudi mora delati in sicer hudo delati od zore do mraka. Če pa vnovčevalnica hitro ne izplača, pa naj vsaj obresti od denarja kmetu povrne.

Ob koncu je stavil govornik sledeče resolucije, ki so bile brez ugovora sprejete: 1. Rekviriranje živine za mesec junij se naj na kmetih popolnoma opusti, ker živina živi samo od zelene krme in mnogo izgubi na teži. Za ta čas se naj rekvirira živina pri mestjanih in graščakih, ki se imajo suho krmo. 2. Odslej naj ne določuje več samo nakupovalec, katera živina se naj odda, ampak v vsaki občini poseben širši odbor, ki bo nadzoroval, ali se živina pri posestnikih, kakor pri graščakih nepristransko odvzema. 3. Mesta Maribor, Ptuj, Celje in Gradec se naj tudi pritegnejo k rekviriranju živine. 4. Predprave graščinske plemene živine (takozvane „Herdvieh“) se naj prekličejo. 5. Denar za oddano živino se naj hitreje izplačuje. 6. Pri cenitvi živine na prevzemnih krajih se naj v cenilno komisijo določijo tudi zastopniki živinorejcev, in ne samo mesarjev.

Nadaljne razprave se je udeležila še cela vrsta drugih udeležencev. Zastopnik namestnijske in ravnatelj Schneider sta obljubila, da bosta podpirala kmetijske zahteve. Advokat dr. Orosel je branil meščane, ter živino bogatih meščanov, graščakinja pl. Pacher pa graščake. Girstmayr je predlagal ob koncu zborovanja, ko so naši živinorejci že večinoma odšli, naj se izvoli odposlanstvo, ki bo resolucije tolmačilo cesarskemu namestniku. Kot „vnet kmet“ je predlagal v to odposlanstvo advokata dr. Orosla, dr. Tausa in samega sebe, a ne enega kmeta, tudi nemškega ne. Ko je nato eden naših zaklical: „Kje pa so slovenski kmetje?“, in je zavrnil izvolitev advokata dr. Orosla, sta se izvolila v odposlanstvo poslanca Roškar in Pišek.

Zanimivo zborovanje je trajalo skoro tri ure.

Tedenske novice.

Slovenski in hrvatski politiki pri cesarju. Izrazila se je želja, da se pogovori o avdienci pri cesarju od nobene stranke ne objavijo, vsled tega tudi mi ne moremo dati o sprejemu Slovencev in Hrvatov natančnejih podatkov.

Franc Lorbek †. Dne 13. maja je umrl v celjski bolnišnici ž. g. Franc Lorbek, kaplan v Slivnici pri Celju. Rojen je bil dne 3. oktobra 1871 pri Mariji Snežni in v duhovnika posvečen dne 19. julija 1896. Kot kaplan je služboval pri Mali Nedelji, na Pilštanju, na Dolu in v Slivnici pri Celju. Njegov pogreb se je vršil dne 15. maja. Svetila mu večna luč!

Novi člani gosposke zbornice. Naš cesar je imenoval večje število novih članov gosposke zbornice in med njimi se nahajajo tudi sledeči: generalni polkovnik Eduard pl. Böhm-Ermolli, feldmaršal baron Conrad-Hecendorf, generalni polkovnik Viktor Dankl, bivši justični minister pl. Hochenburger, bivši vojni minister baron Krobotin, generalni polkovnik baron Pflanzer-Baltin in tržaško-koprski škof dr. A. Karlin, ki je torej edini Slovenec, ki je bil tokrat imenovan za člana gosposke zbornice.

Slovenskoštajerski vjetniki v Italiji se zahvaljujejo Sv. očetu. Dobili smo sledečo dopisnico: Iz Italije, dne 13. aprila. Sv. oče Benedikt XV. so se spomnili na nas, uboge vjetnike v Italiji, se nas usmilili in nas potolažili s tem, da so nam poslali jako lepo pisanko za Veliko noč. Poslali so nam tudi sliko, kako goreče molijo za nas in prosijo ljubelega Boga za tako zaželeni mir, zakar se jim vsi iskreno zahvalimo in hočemo moliti za njih in prositi ljubelega Boga, naj blagoslovi njihova dela na duhovnem polju. Kokol Tomaž, kmet pri Sv. Barbari v Sl. g.; Oton Reil, Pečnik Simon, Sušec F., Ogorelec Mart., Ogorec Jožef, Trstenjak Ivan, Černejšek Ivan, F. Skoberne, Vertič Avg., Kolar Štefan, Zamuda Ivan, Hrastnik F., Podgoršek F., Drogenik Miha. vsi iz Štajerskega.

Slovenskoštajerski invalidi pozor! V neki tovarni na Slovenskem Štajerskem dobiva dva invalida takoj službo kot nadzornika pri delu, transportu in nakladanju. Invalidi, ki so za to delo sposobni, se

naj pisмено zglašijo pri dež. odborniku dr. Verstovšku v Mariboru.

Nižjeavstrijski kmetje za mir. Na zborovanju nižjeavstrijske Kmetijske Zveze dne 18. maja se je sprejela resolucija, v kateri se izrekajo nemški nižjeavstrijski kmetje za skorajšnji mir in pozivajo kmete v sovražnih deželah, naj uporabijo ves svoj vpliv, da čimprej pride do zaželenega miru.

Za Dijaško kuhinjo. From Alojzij, učitelj pri Sv. Lenartu v Slov. gor., je poslal za Dijaško kuhinjo v Mariboru 5 K. Hvala!

Javno vprašanje. Cesarska naredba o draženju itd. z dne 24. marca t. l. določa v § 14, da morajo vsi, ki se pečajo s trgovino živil, na vidnem mestu označiti prodajno ceno. Okrajne politične oblasti, to je okrajna glavarstva in magistrati v mestih z lastno upravo (Maribor, Celje, Ptuj), pa imajo po tej cesarski naredbi pravico odrediti, da morajo tudi trgovci z vsemi drugimi potrebščinami (n. pr. z blagom za obleko in z neštevilnimi predmeti, ki se neobhodno potrebujejo v kmetiskem gospodarstvu), na blagu ali na drug primeren način označiti ceno in po tej primerni ceni prodajati. V vsakem slučaju pa morajo biti označene prodajne cene v izložbah pri vseh trgovcih. Trgovci, ki se ne ravna po teh določilih, zapade denarni globi do 5000 K ali zaporni kazni do 3 mesecev. — Ta cesarska naredba, ki bi naj varovala prebivalstvo pred odušurjenimi cenami, je na papirju stopila v veljavo že dne 15. aprila t. l. Vprašam torej okrajna glavarstva in mestne magistrate v Mariboru, Celju in Ptuj, ki sicer z občudovanjem vredno vnemo pazijo, da kak kmet ne prekorači najvišjih cen, kedaj bodo vse potrebno ukrenili, da se bodo i trgovci po mestih in na deželi ravnali po cesarski naredbi o draženju. Skrajni čas je že, da se izkoriščanju kmetijskih ljudi in mestnih delavcev enkrat naredi konec!

Zaradi draženja blaga za obleke je bil obsojen mariborski trgovec z manufakturo J. Pichler. Okrajno sodišče ga je obsodilo na 100 K denarne globe, okrajno sodišče pa mu je prisodilo poleg denarne kazni še teden dni zapora. Ako bi naše oblasti proti dražiteljem že poprej strogo postopale, bi imeli sicer nekoliko manj milijonarjev v velikih mestih, zato bi pa bilo vse blago dosti ceneje.

Stürgkhov morilec obsojen na smrt. Po dvadnevni razpravi je izjemni senat dunajskega nad sodišča v soboto, dne 19. t. m. obsodil Stürgkhovega morileca dr. Frica Adlerja na smrt. Obtoženec se je zagovarjal v 6 ur trajajočem govoru, v katerem je svobodno napadal vse, kar mu je po njegovem mnenju potisnilo orožje v roke. Da se sme obtoženec prostu zagovarjati, je prav, a da smejo listi vse objavljati, je posebnost dunajske cenzure, ki je tudi poročanje glede ruske revolucije dopuščala v izmeri, ki je morala slabo vplivati na vsakega, ki nima dovolj lastne razsodnosti za take dogočke. Na eni strani preveč, na drugi premalo!

Ropar ustreljen. Od Sv. Petra, pod Sv. gorami se nam piše: V okolici Sv. Petra pod Sv. gorami je bilo ljudstvo že dolgo časa razburjeno vsled nevarnosti zavoljo tatinske družbe. Ta druhal se je že tako privadila našim krajem, da skoro ni bilo ene ga, da ne bi obiskala tukajšnjega prebivalstva. Ker je ljudstvo pridno na straži, se jim je le malokje posrečilo priti do svojega računa. Čeravno so tukajšnji stražniki tatove marljivo zasledovali, vendar so bili že take predržni, da so tudi v okolici Sv. Petra večkrat ponavljali svoje hudodelstvo. Bili smo si že v skrbeh, kaj bo storiti. In kakor nalašč se je dne 18. maja tukajšnjim orožnikom posrečilo, da so te zločince v bližnji vasi Kunšberg v tamošnjem gozdiču tik Sotle pri lepem dnevu okoli 10. ure predpoldne zasačili, ko so si ravno za kosilo pekli purana. Ko so takovi zapazili orožnike, so se takoj poskrili, le eden izmed njih se je ojunčil in je z lovsko puško streljal na orožnike, orožniki pa so mu tudi takoj pokazali svoje cevke in so ga z nekaterimi streli podrli na tla. Tat je kmalu nato izdihnil svojo dušo: bil je pri priči mrtve. Star je še le kakih 22 let. Pri njem so našli dolg nož, puško in v okolici ukradene predmete. Nosil je vojaške šolnje. Od druge strani se nam poroča, da je ustreljen ropar Štefan Brodnik iz Orešja v bizeljski občini. Ni se še dognalo, ali je bil na vojaškem dopustu ali pa je ušel.

Vojna zavarovanja. Opozarjamo naše čitatelje na inserate v današnji številki, ki se tičejo zavarovanja vojnega posojila. Pojasnila dajejo trdka Zinauer pri St. Jakobu v Slov. gor. (glej stran 8), zavarovalna družba „Anker“ v Gradcu in zastopnik družbe „Phönix“ v Mariboru, okrajno glavarstvo, II. nadstropje, vrata št. 26 (glej stran 6).

Gospodarske novice.

Najvišje cene za sadje? V graški „Tagespost“ se zavzema nek spodnještajerski nemški mešan za najvišje cene za sadje in pravi, da bi bilo 30 v za 1 kg žlahtnega spodnještajerskega sadja dovolj visoka cena. Trgovci pa se sme dovoliti 20% dobička. Tako mislijo in sodijo o kmetijskih zadevah meščani. Nikdar pa še dosedaj nismo slišali, da bi nemški listi ali nemški meščani zahtevali, naj se nastavi n. pr. za manufakturno blago najvišje cene. O zadevi bomo še govorili.

Petrolej. Župani morajo do dne 28. maja javiti okrajnemu glavarstvu, koliko petroleja se rabi pri

posameznih gospodarstvih v hlevih, pri bolnikih in za razsvetljavo hodnikov.

Cepljenje proti peracecu (rdečici) pri svinjah. Mariborsko okrajno glavarstvo je poslalo občinskim predstojništvom sledeči poziv: Ker se je število svinj vsled izvanrednih razmer, ki jih je povzročila vojna, občutno skrčilo, je iz jako tehtnih gospodarskih oziror tembolj skrbeti za vzdrževanje in pomnoženje nahajajočih se svinj. K temu pripomore gotovo tudi varnostno cepljenje proti peracecu svinj (svinjski rdečici), ki se je do sedaj dobro obneslo. To cepljenje bo torej posebno letos v vsakem oziru pospeševati in z njim pričeti kar le mogoče kmalu. Da se omogoči najrazteznejše in hitro cepljenje, se bo v svrhu prihranitve časa in denarja priporočalo, istočasno izvršiti letos varnostno cepljenje proti peracecu pri čim največjem številu svinj. O tem se obveščajo občinska predstojništva v svrhu takojšnje obvestitve svinjerejev ter se jim naroča, da vpišejo v priloženo zglasilno polo imena in bivališče posestnikov svinj, kateri si želijo cepjenja proti peracecu, in število svinj, ki jih bo cepiti. Izpolnjene pole se naj takoj predložijo okrajnemu glavarstvu. — Priporočamo, da se občine za zadevo resno pobrigajo. Po mnenju živnozdravnikov se je letos radi pomanjkanja močnih krmil bati, da bodo svinje vsled slabe reje močno podvržene raznim boleznim. Gospodinje, dajte letos cepiti svinje proti rdečici!

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatecu ni bilo v pretekli dobi nobenega popraševanja po tujem hmelju in so bile cene, ki so se gibale med 85 in 100 K za 50 kg, samo na papirju. Zastopnik neke nemške pivovarne je v Žatecu nakupil 50 stotov tujega hmelja, pridelanega leta 1914, po 45 K za 50 kg.

Cene za les. Dunajska zveza avstrijskih lesnih veletrgovin plačuje do preklica za kubični meter hlobov (jelov, smrekov ali borov les) po 50–60 K, hlode (hrastov, bukov les) 100–116 K, debele deske (hrastov, bukov les) 200–248 K, za ostale vrste lesa so ostale lesne cene nespremenjene, ker je bilo zelo malo blaga. Popraševanje po hrastovem lesu in po deskah je zelo živahno.

Popisovanje zemljišč. Začetkom meseca junija se bo pričelo popisovanje zemljišč. Popisalo se bo natanko, koliko merijo njive, koliko travniki, pašniki, vrtovi, sadonosniki, vinogradi itd. Za popisovanje v vsaki občini je določena oseba, ki je večša mape in risanja. V svrhu poduka teh komisarjev, ki bodo večinoma učitelji, se vrši dne 29. maja v deželni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru tečaj, ki ga bo vodil uradni zemljemerec. Dnevna plača za osebe, ki bodo popisovale zemljišča, je 10 K. Kdor se za stvar zanima in želi sodelovati, naj se takoj javi pri okr. žetvenem komisarju (v Mariboru g. R. Petrovan) ali pa se dne 29. maja udeleži tečaja. Namen popisovanja je, da se dobi pregled čez obdelana zemljišča in natančen seznam tistih parcel, ki so se spremenile, n. pr. kjer se je iz gozda napravila njiva ali kaj drugega.

Žetveni komisarji. Te dni so bili imenovani občinski žetveni komisarji. Ti komisarji, ki so večinoma učitelji, bodo imeli skrb za setveno in žetveno delo v svojih občinah, bodo poročali okrajnim glavarstvom o stanju setev in o poljskih delih, bodo morali skrbeti za semena, za vojaške delavske oddelke, za vojaške konje, bodo vlagali in potrjevali prošnje za vojaške dopuste za domače črnovojnike. Važno bo pri tem, kaka poročila bodo izdajali žetveni komisarji politični oblasti glede stanja setev. Ako se komisarji ne bodo dovolj dobro prepričali o pravem stanju setev in bodo poročali, (da je pšenica „izborna“, a vendar ni tako, bo oblast v jeseni od kmetov tudi temu primerno žita zahtevala. Zatorej morajo občinski žetveni komisarji pri svojih poročilih okrajnim glavarstvom biti previdni in pravični.

Sprejem v vinarsko šolo v Mariboru. Opozarjamo tiste, ki bi radi vstopili v deželno sadjarsko in vinarsko šolo v Mariboru, na današnji inserat na strani 6.

Vprašanja in odgovori.

Zavoljo vinske naklade. Iz Trnovskega Vrha pri Sv. Urbanu: Tukaj ste dve posestnici, kateri sta svoje vino, katero potrebujeta za domačo rabo, pravočasno in po pravici naznanile in sicer prva ga je imela 300 litrov, in je isto po pravici naznanila. Plačati pa je morala od 501 litra po 4 K 75 vin. od hektolitra 23 K 80 v. Druga je naznanila 180 litrov vina, ker ga tudi resnično ni več imela, in od teh 180 litrov mora plačati sedaj enako svoto, kakor prva, namreč 23 K 80 v. Zaračunili so ji ravno tako 501 liter kakor prvi. Prosim pojasnila, kako se nam je ravnati in kaj storiti? — Odgovor: V odločbi, ki jo je poslal deželni urad za pobiranje užitnine, je do-

ločilo, da ima posestnica čas se pritožiti proti nepravilno odmerjeni nakladi. Naj takoj v ekspresnem pisnu naznani dotičnemu uradu v Gradcu (natančen naslov je na poli, kjer se je predpisala naklada), da se je zgodila pomota, da je imela, oziroma je naznanila samo toliko in toliko vina in da zahteva, da se ji predpiše samo tisti davek, ki ji gre, prvi torej samo 14 K 25 v, drugi pa 8 K 55 v. (Zahtevajte, da pomoto popravijo).

Zavoljo obrtne pravice. Piše se nam: Jaz sem pri svojem očetu že 6 let v trgovini. Oče je dobil pravico do te obrti leta 1902 in ni v tej stroki izučen. Ker pa bi jaz sama po vojski takoj rada pričela trgovino, Vas vprašam, ali dobim dovoljenje za trgovsko obrt ali ne? — Odgovor: Oče Vam naj kot trgovec izda spričevalo o triletni učni dobi kot trgovska učenka. To spričevalo mora Vaša okrajna obrtna druga potrditi. Nadalje Vam naj da oče spričevalo in potrdilo, da ste tri leta bili v njegovi trgovini kot trgovska pomočnica. Če Vam obrtna oblast to spričevalo potrdi, ni nobene zapreke, da prevzamete vodstvo trgovine.

Razne novice.

Tri mesta v plamenu. Dne 21. maja je uničil požar polovico moravskega mesta Višov. Zgorelo je 55 hiš. Požar je tudi zahteval 5 človeških žrtev. — Dne 22. maja je pa izbruhnil ogenj v ogrskem mestu Pečuh, ki šteje 3000 hiš. Požar je vpepelil 2000 hiš. Škoda znaša čez 20 milijonov kron. Čez 100 oseb je bilo poškodovanih. Več tisoč ljudi je brez potrebne strehe. — Istega dne je skoro docela zgorelo koroško mestce Peče. 50 posestnikom so zgorele hiše in gospodarska poslopja. Škoda znaša več tisoč kron. — V Krkonosih na Češkem sta zgoreli dve veliki tovarni. Več sto delavcev je brez zaslužka. Škoda je ogromna.

Koliko tobaka pokadijo nemški vojaki? L. 1914 so vojaki v Nemčiji pokadili 1.461.578.000 cigaret in 1.518.336.000 smodk; leta 1915 2.740.878.000 cigaret in 2.767.850.000 smodk; poleg tega pa še vsako leto porabi 9.000.000 kg tobaka za pipe, žvekanje in nosljanje. Kje so še le velike količine smodk, cigaret in tobaka, ki ga pošiljajo na fronto razna društva, pojedini dobrotniki, matere in žene častnikov, katere količine niso vštete v gorej imenovane množine tobaka in tobačnih izdelkov.

Mačka prodana za 8000 mark. Pod ruševinami neke francoske vasi je našel Škot Bradley mačko, ki jo je vzel seboj k svojemu polku kot mačko, ki prinaša srečo. Mačka je bila nato prodana na korist angleškega Rdečega križa za lepo svoto 8000 mark.

200letnica cikorijske kave. V Arnstadtu na Nemškem je pred 200 leti izumil preprost vrtnar Fr. Giller način, kako izdelovati iz cikorijskih korenin prav okusno kavo. Od tistega časa se je raba cikorijske naglo razširila po celnem svetu.

Dopisi.

Maribor. Žena iz mariborskega okraja nam piše: Na okrajnem glavarstvu sta v pisarni, kjer se dobijo potni listi, dve gospodični-Lahinji. Ko sem pred kratkim rabila potni list, da se peljem k bolni sorodnici v Gradec, sem na lastne oči videla in slišala, kako se postopa z občinstvom. Dotični „frajli“ sta se kar zaporedoma norčevali iz Slovencev in Slovenec. Slišala sem besede „šlavi, šlavi!“ Slovensko begunko iz Goriškega sem vprašala, kaj te besede pomenijo. Reklo se mi je, da je to laška psovka za Slovence. Prosim, pojasnite mi, ali je tako postopanje opravičeno, posebno sedaj, ko se naši morajo boriti z Lahi. — Odgovor: Seveda je tako postopanje vse obsodbe vredno. Pojasnite celo zadevo okrajnemu glavarju, kateremu te razmere gotovo še niso znane.

Kamnica pri Mariboru. V nedeljo, dne 20. maja, je imela naša Kmetška hranilnica in posojilnica svoj tretji občni zbor, ki je bil dobro obiskan. Po pozdravnem nagovoru načelnika Franca Hiter je poročal posojilniški tajnik Stupan o razvoju našega najmlajšega slovenskega denarnega zavoda na Slovenskem Štajerskem, iz katerega je posneti, da se ta denarni zavod prav krepko razvija. Po tajnikovem poročilu je v poljudni in zanimivi besedi predaval nadrevizor Pušenjak o nalogah kmetijstva po vojski. Zanimivemu predavanju je sledilo splošno pritrjevanje.

Hoče. Na binkoštni pondeljek, dne 28. majnika, ima tukajšnje Katoliško bralno in gospodarsko društvo svoj občni zbor popoldne po večernicah v kaplaniji. K obilni udeležbi vabi odbor.

Hoče. Dne 18. majnika smo položili k večnemu počitku pridno mamico Marijo Kolar iz G. Hoč, dne 19. majnika pa Jožefa Šlamberger.

Sv. Anton v Slov. gor. Božja roka nam je vzela dragega očeta Jurija Mikl. Rajni je bil veren katoličan. Po kratki bolezni je po sprejemu sv. zakramentov, star 81 let, šel po plačilo za svoja dobra dela. Rajni je služil pri vojaki leta 1866. Sovražna krogla ga je zadela v desno roko. Za hrabrost mu je cesar podelil dosmrtno podporo. N. p. v m.!

Sv. Andraž v Slov. gor. Katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi na binkoštni pondeljek, popoldne po večernicah, v šoli že drugokrat dobrodelno prireditev za ponesrečene Brežičane. Na sporedno je govor, igri in licitacija lepe živali. Domačini in sosedje, pridite v obilnem številu!

Najnovejša poročila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 23. maja.

Italijansko bojišče.

Včeraj je vladal ob soški fronti po dnevu zopet mir. Še le pozno zvečer je napravil sovražnik napad na naše jarke pred mestom Gorico, katerega je krepko pripravljaj z metači min. Bil je pod težkimi izgubami vržen nazaj. Danes zjutraj so naperili italijanski topovi in metači min svoj ogenj na naše postojanke na Kraški gorski planoti. Artilerijska bitka postaja vedno hujša.

Na Koroškem in Tirolskem mestoma pomnoženo vojno delovanje.

Vzhodno bojišče.

Nobenih pomembnih vojnih dogodkov.

Južnovzhodno bojišče.

Nobenih pomembnih vojnih dogodkov.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 23. maja.

Na francoskem bojišču po močnem artilerijskem ognju hudi francoski napadi od gorske planote Piasy notri do gozda La Ville Vois. Sovražnik je bil vržen nazaj. Naš artilerijski ogenj je pripravljaj pot za skorajšnji mir. Soča požira zadnje upe naših sovražnikov.

Soča požira zadnje upe naših sovražnikov.

Bolgarski uradni list „Echo de Bulgarie“ piše v daljšem članku o dosedanjih naših uspehih na bojiščih. Ob koncu pristavlja: Sedanja soška bitka kaže znova sijaj avstrijske armade in pripravljaj pot za skorajšnji mir. Soča požira zadnje upe naših sovražnikov.

50 milijonov ljudi v boju.

Angleški general Robertson je izjavil, da si sedaj stoji na raznih bojiščih 24 milijonov mož nasproti. List „Daily Chronicle“ pa pravi, da se udeležuje bojev celo 50 milijonov mož.

7 milijonov mrtvih.

Angleški minister Henderson je te dni v nekem govoru v mestu Richmond povdarjal, da je bilo dosedaj v tej vojski ranjenih ali usmrčenih 46 milijonov ljudi. Mrtvih je dosedaj kakih 7 milijonov ljudi. Vojne izdatke ceni Henderson na devet milijard funtov sterlingov, t. j. okoli 225 milijard K. V tem pa še neizmerna škoda, ki jo je povzročila vojska na premoženju in blagu, ni vračunjena. Vendar pa še ni upanja, da bi se kmalu sklenil mir, ker še nemški cesar Viljem in njegovi svetovalci niso opustili želje po svetovnem gospodstvu.

Lahi se bojijo miru Avstrije z Rusijo.

Italijansko časopisje je radi posvetovanj, ki jih ima avstrijski zunanji minister grof Černin v nemškem glavnem stanu z nemškimi politikami in vojskovodji, zelo vznemirjeno. Milanski listi, ki imajo dobre zveze z Londonom, trdijo, da se v nemškem glavnem stanu sedaj resno posvetujejo glede podrobnosti pričetkov pogajanj z Rusijo. Grof Černin bo baje tudi odpotoval na Bolgarsko in v Carigrad, da se tuči z odločilnimi Bolgari in Turki posvetuje glede miru z Rusijo. Grof Černin se trudi, da bi pregovoril Turčijo, naj dovoli Rusiji prosti prehod ruskih ladij skozi Dardanele.

Novi uspehi P-čolnov.

Zadnje dni so P-čolni v Srednjem, Atlantskem in Severnem morju potopili 70.200 ton sovražnih in nepristranskih ladij. Število potopljenih ladij je vsak dan večje.

Irei dobijo samoupravo.

Angleški ministrski predsednik Lloyd George je izjavil v spodnji zbornici, da se bo v imenu kralja sklical irski odbor, ki se bo posvetoval o ustavi, katere se naj sklene za Irsko. V tem odboru bodo zastopane vse stranke na Irskem, tudi revolucionarni „sinfajnovci.“

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukaj smo dne 8. maja pokopali spoštovanega gospodarja Janeza Strah iz Sovjaka. Pokojnik ni bil nikdar bolan, ampak vedno zdrav in veselega značaja. Učakal je visoko starost, namreč 76 let. V svojem življenju nam je bil lep zgled dobrega kristjana in pridnega gospodarja. Najljubši prijatelj mu je bil „Slovenski Gospodar“, katerega naročnik je bil skoraj od začetka njegovega izhajanja. Blag mu spomin!

Cirkovce. Binkoštni pondeljek, dne 28. maja, popoldne po večernicah, vprizori naše Bralno društvo igri „Poštenost pride na dan“ in „Zaspavo deklet.“ Prijatelji društva, na svidenje!

Staritrg. Tukajšnji občinski odbor je v svoji seji dne 13. maja soglasno izvolil mnogozaslužnega g. Ivana Schöndorfer častnim občanom. Bil je dolgo vrsto let prej v odboru ter tudi občinski svetovalec. In sedaj pa že čez 10 let izvršuje svoj težavni posel kot občinski predstojnik v splošno zadovoljnost svojih občanov. Še na mnoga leta!

Slovenjegraški okraj. Zadnji teden so se zbrali v lepem številu zaupniki, vplivni možje iz celega okraja na zaupnem sestanku, na katerem je poročal državni poslanec in deželni odbornik dr. Verstovšek o položaju. Posvetovalo se je o raznih gospodarskih težnjah celega okraja. Hvaležni smo g. poslancu, da nas je poučil o raznih zadevah in nam je dal novega poguma. Zaupamo njemu popolnoma kakor tudi vodstvu S. K. Z., ki spretno brani težnje Slovencev tudi med vojno.

Šostanjski okraj. Zadovoljni in veseli smo se povrnili v nedeljo domov iz sestanka, na katerem se smo zbrali v lepem številu iz celega okraja. Državni poslanec in deželni odbornik dr. Verstovšek je podal zaupnim možem poročilo o položaju, katero so vzeli s hvaležnostjo na znanje. Posvetovali smo se o raznih gospodarskih težnjah celega okraja. Poslancu smo izrekli neomajeno zaupanje, kakor tudi vodstvu S. K. Z., ki je s priznano spretnostjo tudi med vojno delovalo za dobrobit Spodnjega Štajerja. Prosili smo poslance, da pride pogosto med nas; on nam daje vedno mladeniškega poguma in vzbudi novo življenje med nami.

Listnica uredništva.

Posestnik iz kozjanskega okraja: Ako ste prodali vole brez potnega lista, utegnate imeti sitnosti Sicer pa Vam tedaj nihče ni mogel zabraniti, če ste prodali svoje prežne vole drugemu kmetu v sosednji občini. Kočljiva je le zadeva radi potnega lista. Ako Vas je dotična oseba res naznanila, pojdite na okrajno glavarstvo in celo zadevo pojasnite in prosite, da se Vas ne kaznuje. — Jožef Zemljic, Dunaj: Srakinja se naj po občini pritoži na okrajno glavarstvo in naj zahteva, da se ji voz vrne ali da drug voz. — Marija Letič: Seveda ste opravičeni, da se Vam da podpora. Ker Vam na glavarstvu nočejo ugoditi, se obrnite na pomožni odbor, ki posluje pri okrajni sodnici. — Žena iz Radgone: Vse Vaše prošnje bodo zaman, ker iz ruskega ujetništva ne morete dobiti nikogar na dopust, če je doma še tako potreben. Naš cesar nima oblasti, da bi kaj takega izposloval. Iz ujetništva se pošljejo domov samo invalidi, zdravniki in sanitetci. Bodete morali potpeti do konca vojske. — Desetnik Janez Stropnik, vojna pošta 279: Mati naj napravi prošnjo pri občinskem uradu. — Sv. Andraž nad Polzelo: Prepozno za to številko. Pozdrave! — Slovenskim junakom na raznih frontah: Radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti Vaših binkoštnih pozdravov. Oprostite. Vračamo iskrene pozdrave! — Vuhred: Za galico vprašajte pri okrajnem zastopu ali pa pri Zvezi gospodarskih združenj v Gradcu, Bismarkplatz. — Gornja Radgona: Ker se niste podpisali, je romal Vaš dopis na dno uredniškega koša.

Spodnještajerska ljudska hranilnica in posojilnica V MARIBORU

:: SPREJEMA PRIJAVE ZA ::

VI. VOJNO POSOJILO

med uradnimi urami.

POSOJILNICA V MARIBORU

(NARODNI DOM)

401

sprejema prijave za VI. vojno posojilo vsak delavnik med uradnimi urami.

Kmetška hranilnica in posojilnica V PTUJU

v minoritskem samostanu

sprejema prijave za

VI. vojno posojilo med uradnimi urami.

Loterijske številke.

Trst, dne 16. maja 1917. 78 99 63 53 76
Dunaj, dne 19. maja 1917. 53 12 30 45 21

MALA NAZNANILA.

Ena beseda stane 5 vinarjev, pettivrsta 18 vin. Mrtvačka označila in shvala vsaka pettivrsta 24 v. Izjave in Poslano 36 vinarjev. Za večkratno objavo snuten popust. Inzerati se sprejemajo le proti predplačilu. Zadnji čas za sprejemanje inzeratov torek opoldne.

S prvim junijem se sprejme v župnišče Sv. Andraž nad Polzelo dekla k svinjam in za poljsko delo.

Na prodaj imam 2 živalna stroja, staro obleko in čevlje ter blazino. Naslov: A. Goriak v Krčevinah št. 193 pri Mariboru. 404

Votarja sprejme viničarska šola v Burgwaldu pri Mariboru. 25 K mesečna plača in vse prosto. 416

Kupiti želi malo posestvo, kjer se lahko redi eno kravo in dva prašiča, najraje v bližini Vraškega. Naslov: Fani Medvešek, Podzid, Trojana, Kranjsko. 412

JURIJ JUTERSCHNIG
sobni slikar in plekar
v MARIBORU
Brandisgasse št. 3

se priporoča slavnemu občinstvu, da mi poveri vsa dela moje stroke. Izvršujem jih v vseh slogih, slikam sobe, trgovine, dvorane, fasade itd. po nizki ceni. 263

Redka prilika!

Radi preselitve! 250 komadov lepih razglednic, namesto K 20—sedaj samo K 10—franko pošlji, dokler kaj zaloge: H. Sapira, eksportna hiša Galanta št. 110, Ogrsko. 191

Zavarovanje
vojnega posojila

c. kr. sklada avstrijskih vdov in sirot vojakov
na podlagi svojega pogodbenega spoznanja s
c. kr. priv. zavarovalno družbo za življenje
avstrijski
„Phönix“ na Dunaju.

Podpisovanje VI. avstrijskega vojnega posojila se je pričelo. Sklad za vdove in sirote hoče zopet tudi tokrat delovati pojasnjevalno in bodrilo za vojno posojilo in zastaviti svoje moči v prid domovini.

Da se širokim plastim prebivalstva olajša vdeležba pri vojnem posojilu, se s tem opozarja na napravo zavarovanja vojnega posojila.

To zavarovanje naj vsakomur omogoči podpisati VI. avstrijsko vojno posojilo in vplačati za to po svoji izbiri vplača v 15 ali 20 letih v majhnih obrokih.

Podpisano vojno posojilo se po preteku 15 ali 20 let izroči podpisovalcu samemu, ako pa umrje poprej, pa takoj po njegovi smrti kot neobremeno njegovi obitelji.

Zavarovanemu ni treba plačati za vojno posojilo nobene zadržke nobene kakoršnje si koli doklade in nobenih postranskih pristojbin ali kolekov ampak vplača samo prvo zavarovalnino za zavarovanega.

Zavarovalnina se lahko vplača letno, polletno, četrtletno, mesečno, pod gotovini okoliščinami še celo mesečno.

Z zneskom mesečno 4 do 5 K se lahko dopiše 1000 K vojnega posojila.

Zavarovanje vojnega posojila je od prvega trenutka nadalje tudi za slučaj smrti v vojski v polni meri veljavno.

Te ugodne prilike za podpisovanje vojnega posojila naj vse sleherni poslušni ki hoče storiti svojo dolžnost napram domovini, dobro in varno naložiti svoje prihranke za dolga leta in skrbeti za svoje.

Zavarovanje vojnega posojila je veljavno od prvega dne zavarovanja. Pojasnila in prijave se dobijo na okrajni poslovalnici za Maribor v poslopiju c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru II. nadstropje, vrata 26.

Dobičkonosno posestvo s 4 hišami v najbližnji mariborski okolici z lepim sadnim in zelenjavnim vrtnom, se proda. Vpraša se pri Fr. Selinašek, Maribor, Luthergasse št. 9. 351

KUPIM

hrastove, orehove, črešnjevce, jese nove, lipove in druge vrste hlode ali plohe in sicer v vsaki množini. Ponudbe na Janez Deutman, Selnica ob Muri, pošta Sv. Ilj v Sl. goricah.

Gospodinja.

ki zna dobro in varno kuhati se sprejme s 1. junijem. Plača po dogovoru. Oglasi se je od 1—2 ure popoldan v Mariboru, Blumen-gasse 26, I. nadst. vrata 4. 444

Učenca sprejme takoj Jožef Zemljč, krojač na Redici. Svetna na Kremsbergu. 440

Zakonska brez otrok se iščeta kot hišnika; vrtnar ima prednost. Naslov v upravnistvu pod „Hišnik št. 439.“

Služba organista in cerkovnika se takoj lahko nastopi pri Sv. Križu pri Belih vodah. Ponudbe se naj pošljejo na župni urad v Belih vodah. P. Šoštanj. Štaj. 442

Orkestriljon znanja Hupfeld z 2 valjarijem, nabasna cena 1700 K, jako dobro ohranjen in malo rabljen se po ceni proda. Ponudbe na Zinauer Sv. Jakob v Slov. goricah. 430

Harmonike s 48 glarovi in 12 basi, kromatične, malo zobjene se po ceni prodajo. Ponudbe na g. Perc, Maribor, grajska ul. 1. 430

Poštni voz s 8 sedeži, popolnoma pokrit, močen in jako dobro ohranjen se proda. Ponudbe na g. Pergler, Maribor Mlinska ulica. 430

Gramofon s 40 ploščami krasnim glasom, malo rabljen se proda za 130 K. Ponudbe pod Zinauer Sv. Jakob v Slov. gor. 430

Enonadstropna hiša z dvojnim stanovanjem v sredini mesta se takoj proda. Vpraša se: g. Stražusak, Schmidplatz 6 Maribor. 446

Čliten fant se da za svojga. Naslov: Orlik Antonija, Bankariergasse 4, Maribor. 427

12 do 14 leten deček, dobro vzgojen, ki ima zmožnosti in veselje za službo m. žnarija in organista, se sprejme s popolno oskrbo in predizobrazbo, v župnišči Marija Reka. Tozadevne ponudbe s šolskim spričevalom in priporočilom od pristojnega dušnega pastirja na kn. šk. župni urad Marija Reka. Štaj. 427

Dober zaslužek za
ženske in otroke z
nabiranjem zelišč!

Tvrška T. Mörath v Gradcu kupuje za najboljše dnevne cene vsako množino zelišč.

Natančna pojasnila, navodila, kako nabirati zelišča itd. daje Mörathon Gudrun tovarna T. Mörath, Gradec, Eggenbergerallee 26—34. Važno za šolska vojštva, redstojništva občinskih ubožnih zavodov itd. (18 K)

Automatična mišnica

za podgane 5 K 80 v., za miši 4 K. V eni noči se ulovi po 40 miši. Nobeno vreme ne vpliva in se samo uredijo. Lovilnica za kuhinjske žuželke „Rapid“ polovi na tisoče žuželk v eni noči, K 5/70. Povod najboljše uspehi. Mnogo pohvalnih pism: Se pošilja proti povzetju. Poština 80 vin. Razposiljalnica Timmer, Dunaj III, 78, Neugasse št. 26. (1. izd.)

Nabirajte zelišča!

Kupujejo in se dobro plačajo raznovrstna zelišča, dobro posušena v seneli in ne na soncu. Vprašanja in ponudbe sprejema: Rudolf Starovajnik, eksport gob v Konjicah Štajersko. 382

GOBE

lepo posušene kupim tudi letos v vsaki množini. V prvi vrsti zlastno globanje ali kravže, potem lesičke i. t. d. Prosim sušiti in ponuditi samo take vrste pravih gob, ki jih poznate kot užitne. — Rudolf Starovajnik, eksport gob v Konjicah Štajersko. 381

Konjak.

Pri slabostih valed starosti in težavah v želodcu je konjak očistil (destiliran) iz starega vina že več stoletij snan kot najboljšo sredstvo za dolgo življenje in ojačenje. Pošiljajo se steklenice, ki vsebujejo 4 pollitre 12 let starega konjaka franko za 40 kron. Sletnega konjaka, čudnodobro uspevajočega sredstvo za vdriganje pri trganju v šlenkih 4 pol-litrsko steklenice 32 K. Prodaje se tudi vino od 56 litrov naprej. Beli zingling in rdeči burgundec liter po 3 K 60 v. Benedikt Herdt, veleposesnik, grad Golč pri Konjicah, Štajersko. 1 Klenz.

Iščem pridno dekle. Mesečna plača 20 K. Nastop takoj. A. Schulz pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 419

Proda se takoj

lepo zaokroženo posestvo ob Bizejski cesti, pol ure od Brežic, katero obstoji iz hiše, hleva in dvostropnega kozolca s šestimi oddelki. Tik hiše je zemljišče ali pristava, ki meri 13 oralov in ne daleč od tega je hrastova hosta, ki obsega 4 orale. Vse to posestvo se proda po 4000 K oral, kar se dobro obrestuje. Pojasnila daje in ponudbe sprejema hotel Schener v Krškem. Ako se poprej za skupno posestvo nobeden kupec ne oglasi, se vrši parcelijska razprodaja na Binkoštni ponedeljek od 1 do 4 ure na licu mesta v Glogovem brodu hiš. št. 10. 447

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 3, sraven gostilno „k Šrncem orlu“ se priporoča na obilen obisk. Odprto cel dan. Vstopnina: 80 v., otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vseh bojišč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo znamenitosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride zopet, ker se vedno nove predstave.

Naznanilo.

Na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru je s pričetkom šolskega leta 1917/18 razpisanih več deželnih brezplačnih mest.

Prosilci za eno teh brezplačnih mest morajo imeti domovinsko pravico na Štajerskem in biti najmanj 16 let stari. Nekolekovane rošnje, naslovljene na štajerski deželni odbor, opremljene s krstnim in domovinskim listom, morajo biti osebno vložene najpozneje do 15. julija t. l. in sicer pri ravnateljstvu deželne sadjarske in vinorejske šole v Mariboru. Imetelji deželnih prostih mest se morajo s pravnoveljavnim reverzom zavezati, da bodo morali, dokončavši vinorejsko šolo in morebitno vojaško obveznost, službovati na Štajerskem v gospodarstvu, ali pa bi morali za vsako leto, katero so med tem času preživeli izven dežele plačati znesek 200 K v prid deželnemu skladu, ravnateljstvu vinorejske šole. Gojenci, ki plačujejo, t. j. gojenci, ki sami plačujejo letni znesek po 548 K kot stroške za uk in hrano, gojenci, ki dobivajo okrajne stipendije, ali ustanove dragih vlasti in mest, kakor tudi praktikantje, morajo za sprejem v zavod istotako pristi, predloživši zgoraj označene listine v imenovanem roku in se osebno predstaviti ravnateljstvu, kjer dobe o vsem potrebnih pojasnil. Od gojencev, ki plačujejo stroške za uk in hrano, se ne zahteva ubožnega spričevala.

Gradec, dne 8. maja 1917.

(17 K.)

Od štajerskega deželnega odbora.

VOJNO POSOJILO — ZAVAROVANJE!

Podpisovanje — vojnega posojila
brez denarja v gotovini!

V težkem času se država obrača vnovič do svojih državljanov in jih poziva k podpisovanju vojnega posojila. In vsi se morajo odzvati njenemu pozivu, ker so upopolni življenjski pogoji za vsakega najožje spojeni z dobrobitom domovine.

Kdor pa za podpisovanje nima tozadevnih denarnih sredstev v gotovini in si ne upa podpisati vojnega posojila z obremovitvijo da bi v slučaju smrti svoji obitelji merda nezapustil težečega dolga vojnega posojila, taisti se naj posluži koristnega

Zavarovanja — vojnega posojila Anker.

Pri sklepanju takega prevzame družba, da po visokosti premije dopiše **K 500 do K 4000 šestega avstrijskega vojnega posojila**

in ob točnem vplačanju majhnih premijskih obrokov izroči po 15 letih listine vojnega posojila zavarovanen samemu, v slučaju pa, ako poprej umrje, takoj prinesen zavarovalne listine. Zavarovalna listina je veljavna, ne da bi trebalo zdravniškega preizkovanja, za slučaj smrti

od prvega dneva zavarovanja,

vseeno, iz katerega vzroka je bila smrt, torej zlasti veljavno za slučaj vojske ali samomera.

Premije znašajo za vsakih K 1000 — Nominalne šesto avstrijsko vojno posojilo ako se premije vplačujejo in sicer:

ob pristopu v starosti	letno,	četrtletno,	mesečno,	tedensko.
do 30 let	K 45-50	K 12—	K 4-30	
do 31 do 45 let	50-0	13-10	4-80	K 1 20
46 , 55 „	57—	15—	5-30	

V vojaške poklicani, ki se ob času priglajenja nahajajo na etapnem ozemlju ali na fronti, plačajo enkrat za vselej v prvem letu vojno doklado in sicer: K 20— pri celoletnem vplačilu, ali pa po K 5-50 pri četrtletu, ozir. K 2— pri mesečnem vplačevanju premij.

Natančnejša pojasnila in tiskovine brezplačno.

ANKER

družba za zavarovanje za življenje in rent.

Glavne poslovalnice. Gradec, Raubergasse št. 20. (19 K.)

Hranilnica in posojilnica
PRI SV. PRIMOŽU NAD MUTO
reg. zad. z nom. zavezo,
vabi na

redni občni zbor

za upravno leto 1916, ki se vrši v nedeljo, dne
3. junija 1917 ob 1/2 1 uri popoldne v združni
pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odebenje računskega zaključka za leto 1916 ter razdelitev čistega dobička.
4. Čitanje revizijskega poročila Zdrugačne Zveze v Celju ter ukrepi vsled istega.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Hrastov les

v hlokih in vejah od 10 cm. debelosti naprej kupi
vsako množino po najvišji ceni tvrdka:

JULIJ ŽIGAN na Polzeli, Sav. d.

Pod istimi pogoji prevzame tudi

Kostanjev les.

Ponudbe z navedbo cene franko vagon se želijo. 420

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je K 1.20. O dobrem učinku
vanju teh kapljic imam mnoge priznanih in po-
hvalnih pismen. F. Prull, mestna lekarna „po-
s. kr. orlo“ Maribor, Glavni trg št. 15.

Zakvala.

Nisem verjel, da bi te kapljice kaj pomagale. Sedaj ko sam in
prepričan, da res pomagajo, vam iskram lepo hvalo ter pozdrav
se odpravilo vsem svinjerecem. Prosim, pošljite mi spot avizirala kap-
ljice na rdečico in sicer hitro kakor morete s preloženim. S pozdravi
Ivan Škerjanc.

Brednja vas, dne 6. avgusta 1916.

VABILO na redni občni zbor

Posojilnice v GORNJI RADGONI

registrov. zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v ponedeljek, dne 4. junija 1917 ob
10. uri predpoldan v združni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1916.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Opustitev obrestovanja deležev.
6. Volitev načelstva in nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob določenem času ne
bil sklepčen, vrši se v smislu § 35 zadrugačnih pra-
vil eno uro pozneje na istem mestu in po istem
dnevnom redu drugi občni zbor, ki sklepa veljavno
pri vsakem številu navzočih zadrugačnikov.

NAČELSTVO.

Čevlji

z lesenimi podplati,

najboljše kakovosti, okovani, znotraj obloženi s
kožuhovino.

Št. 26—28	K 14.—
29—34	K 17.—
35—38	K 20.—
39—41	K 23.—
42—46	K 26.—

Pošiljanje po pošti. Povzetje. Zamenjava dovoljena.
Poština in stroški pošiljanja do 5 kg 1 K 40 v

M. Schram, Maribor ob D.
GOSPOSKA ULICA.

Kostanjev les in smrekovo skorjo

kupi vsake množine po najvišjih cenah

Jakob Vrečko,
Maribor, Cvečilna ulica štef. 8.

POZOR!

POZOR!

GOSPODARJI

Čas košnje je tu!

Pišite takoj po »Gorenjsko koso«, katere
je zelo priljubljena vsakemu gospodarju.
Izdelana je iz srebrno-jeklene kovine,
tako, da lahko kosi z nje vsaka ženska.

Dobi se samo:

v »Prvi Gorenjski razpošiljalni«
Ivan Savnik, Kranj.

Čenik s 1000 slikami zastoj!

Dolgesti in cene »Gorenjske kose so:

cm	50	55	60	65	70	75
pesti	5—	5 1/2	6—	6 1/2	7—	7 1/2
K	3.50,	3.70,	3.90,	4.10,	4.30,	4.50,
cm	80	85	90	95		
pesti	8—	8 1/2	9—	9 1/2		
K	4.70,	4.90,	5.20,	5.50.		

Dobe se tudi dobri brusni kamni, kom.
1 K, boljši K 1.50.

Pri večjem naročilu se dobi popust!

Tesarski mojster in podjetnik

Jožef Nekrep,

Maribor, Mozart-ova ulica št. 59,
se priporoča cenj. občinstvu na deželi in v mestu
za vsakovrstna dela.
Telefon št. 15/VIII, Maribor.

Več vagonov

CEMENTA

ima na razpolago Kmetijska zadruga
v Račah

Zaloge so v skladiščih v Račah in
pri Alojzu Čušu v Možgancih.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Brzejavni naslov:
Cirilova tiskarna
Maribor

sprejema vse tiskarske stroke spadajoča dela kakor:
časnik, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vs. kupnjake urade spovedne in misijonske listke s črtnim, rdečim ali
modrim tiskom, uradne navitke s natpisom glave ter rane emanilne napise.
Za glavne občinske, župne in druge urade: uradne navitke, emanila, na-
pisne razglase, plačilne predpise, prejemne potrdila itd. Za obrtnike in
trgovce: pisma, navitke, okrobnice, računske, spominske, menice, računske,
paznice, naslovnice, letake in lopake s črtnim in drugimi barvnimi tiskom.
Za posojilnice, zadruga in društva: pravila, napisa, pristopnice in spre-
jemnice, letna poročila, računski zaključki, društvene znake, vabila itd.

Trgovina tiskarne sv. Cirila
MARIBOR, v lastni hiši Koroška cesta štef. 3

priporoča svojo veliko zalogo ravnega papirja, peresnikov, peres, škatlice
za peresnike, svinčnikov, radirk, kamencikov, tablic, črnil, navitkov (bar-
vanih in belih, v vseh velikostih), trgovski knjig, noticov, pismenega
papirja v mapah in škatljah, razglednic, itd. — Sveto podoba (male, ve-
like in stenske), raspela vseh velikosti, molitveniki, moleki, svetinjske,
akapulirji. — Stambilijske urade in dr. — Postrežba točna in solidna.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z nom. zavezo

sprejema hranilne vloge od vsakega, in jih obrestuje po

4%.

Za nalaganje donarja po pošti so na raspela gopo-
ložnice o. kr. poštne hranilnice na Dunaju št. 92.465.
Bentni davek plačuje zadruga sama

Posojila daje

članom na vknjižbo, na poroštvo in zastavo
pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in dru-
go zemljeknjižbo izpeljavo izvršuje posojil-
nica sama brezplačno; stranka plača le koleke.

Uradne ure

vsak delavnik od 9. do 12 ure popoldne.

16

„Hotel Beli vol“. Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.

**Kislo zelje,
belo repo,**
kupi je trgovina Poš,
Maribor, Koroska cesta 20.

Semena

zanesljivo kaljiva kupujte samo pri tvrdki

Ivan Ravnkar-Celje.

Na primer: deteljno seme, peso Mamut, rdečo in rumeno, različno travno seme, vrtno in cvetlično po najnižjih dnevnih cenah.

Stare cape in cunje

kupuje po visokih cenah vsake množino
JANKO ARTMAN, St. Jur ob juž žel.

Kupujem

**kislo zelje,
kislo repo
in belo repo**

po najvišjih cenah.

Maks Gerhold,

Reichsstrasse št. 24. Maribor. 417

Krapinske-

Toplice

lečijo

protin,

revmatizem
išijas.

(Hrvatske)
Pojasnila in ceniki
brezplačno.

! Moštna esenca!

Z eno steklenico moštne esence za 11 K lahko pripravite 150 litrov izborne domače pijače. Za pripravo te izvrstne in neškodljive domače pijače se je dobilo uradno dovoljenje. Dobiva se samo v mednarodni drožeriji **Maks Wolfgram, Maribor, Gosposka ulica 33.** 328

Kje

si naj kupim potrebni molitvenik?

Vsled vojske tudi molitvenikov ni dobiti, ker knjigovezi nimajo platna in drugih potrebščin. Molitvenikov v krasnih, dragocenih vezavah sploh ni več. Zdaj pa se bližajo birme in botri bodo iskali molitvenike za svoje birmance. Kje si jih naj naročijo? Priporočamo, da se naj naši čitatelji radi molitvenikov vedno obrnejo na **Tiskarno sv. Cirila v Mariboru**, ki še ima na razpolago sledeče molitvenike v raznih vezavah, vse z zlatimi obrezami in s poštino vred po pri-
stavljenih cenah:

A. Za otroke: 1. Otreska pobožnost po K 0.85; 2. Sv. Angel varih po K 1.—; 3. Jezus, prijatelj otrok po K 1.—; 4. Čestna Marija po K 1.10; 1.60; 1.70; 5. V nebesa hočem po K 1.—; 1.10; 6. Rajski glasovi po K 1.70; 1.80; 2.50; 2.80; 2.90; 7. Pridi sv. Duh po K 1.70.

B. Za odrasle: 1. Marija varhinja nedolžnosti po K 1.70; 2.30; 2.40; 2.80; 2. Marija Kraljica po K 2.60; 2.80; 2.90; 3.20; 3. Pobožni Kristjan po K 1.70; 1.90.

C. Za odrasle z velikimi črkami: 1. Sv. ura po K 1.70; 1.90; 2. Tolažba nebeska po K 2.90; 3.—; 3.30; 3.60; 3. Skrbi za dušo po K 1.70; 1.90; 4. Gospod usliši moje molitve po K 1.80; 2.50; 2.80; 5. Mali duhovni zaklad po K 2.—; 2.20; 2.60; 2.80.

Svetovni mir ni več daleč

ako podpiše vsakdo 6. vojno posojilo skoraj brez denarja,
katero omogoči le

VOJNO POSOJILNO ZAVAROVANJE.

Kdo se da lahko zavarovati?

Vsaka zdrava oseba, ki je rojena po 1. januarju l. 1862. in vsaka oseba, katere je stara danes najmanj 15 let.

Za koliko se da lahko zavarovati?

Za vsako svoto od 500 K do 4000 K.

Koliko je treba plačati?

Za vsakih 500 K vojnega posojila 22 K 75 v. na leto, 6 K za 1/4 leta, 2 K 15 v na mesec ali 60 v na teden.

Kedaj se izplača zavarovalna svota?

Najpozneje po preteku 15 let oziroma v slučaju poprejšne smrti zavarovanca takoj tistemu, kateri priase zavarovalno polico.

Kaj se zgodi, ako ne more kdo plačati redno letne premije?

V tem slučaju izplača zavarovalna družba vplačane premije; torej ni naložen denar na nobeden način izgubljen.

Kako in kje se torej naj podpiše vojno posojilno zavarovanje?

Zahtevajte po dopisnici takoj vojno zavarovalno ponudbo ter odgovorite dotičnih 5 vprašanj resnično, podpišite ponudbo lastnoročno, in jo odpošljite navadno ali rekomandirano na podpisano zastopstvo. Ob enem pošljite po poštni nakaznici za vsakih 500 K vojnega posojila eno krono nadplačila.

Vsakdo, ki ima svojega moža ali sina v vojni bodi si v fronti ali v ozadju, lahko podpiše na njegovo ime to zavarovalno vojno posojilo. S tem stori vsakdo svojo patriotično dobrinost in zavaruje obenem samega sebe in svoje drage pred izgubo.

Ker je čas za to neprecenljivo ugodno podpisovanje zelo kratek, samo do 8. junija, zahtevajte pošto obratno tozadevne tiskovne. — So-
trudniki se v vsakem kraju proti primernemu plačilu sprejmejo.

Torej zahtevajte še danes zavarovalno ponudbo od **Zinauer & Co. Sv. Jakob v Sl. gor.** zastopstvo zavarovalne družbe »Anker«.

Sprejmejo se tri ali štiri

delavne moči

za napolnjevanje steklenic za stano. Nastop takoj.

Labko bi se tudi

obitelji

s toliko člani stalno naselila Naslov pove upravništvo.

Milo (žajfa) za pranje

1 kilo eno krone v tridih kesih,
si zelo lahko vsak sam napravi.

Natančno navedilo in pojasnilo za kuhanje takega mila (žajfe) za pranje pošljem vsakemu po povzetju za tri krone osemdeset vinarjev.

KAROLINA POŽENEL,
IDRIJA 262. KRANJSKO.

Zahvala

za premnoge izraze sožalja v nenadomestljivi izgubi, kras je zadela s prerano smrtjo nepozabne soproge in drage matere

Marije Podvinski,

previžkarice v Pišecah

izrekamo tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo. Pred vsem se zahvaljujemo domači g. duhovščini in izrečno preč. g. M. Volčiču, župniku na Breznem za njegovo velike požrtvovalnost in pretrajljivi in tolažljivi govor pri odprtem grobu in sploh vsem udeležencem pogreba.

Preblago pokojaico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Remšnik, dne 19. maja 1917.

Žalujoči ostali

Razglas.

Za krajevne pozvedbe za nasadne in žetvene službe se takoj sprejmo fizično sposobne osebe, ki so zmožne čitanja map in risanja, proti dnevni plači 10 K.

Zglasiti se je pri c. kr. okrajnem zemljemercu (grometer!) v sobi št. 19, uradno poslopje, v pritličju na desno.

Cement

prodaje **Zadruga v Račah.** 643

Najboljši morski mah

za nadomestilo pravega olja za vsakovrstne solate se dobi v trgovini **A. Sulžič, Zidanmost.** Po pošti se pošilja najmanj 6. zavitkov po povzetju. Cena za en zavitek 1 K 50 v. 428

ZAHVALA.

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem tožno vest, da je naš dragi sin in brat

VINKO TERNEK

v najboljši dobi življenja v 26 letu svoje starosti dne 26. aprila po kratki, mučni bolezni spreviden s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspal.

Vsem, ki so blagemu pokojaiku izkazali zadnjo čast, se iskreno zahvalujemo, posebno častitima g. duhovniku, zlasti g. župniku Francu Sal. Cizej za ganljive besede ob odprtem grobu.

Priporočamo ga v pobožno molitev in blag spomin.

Bevče pri Veleju,
dne 18. maja 1919.

Žalujoči ostali.